

S MAV YAYINLARI
S MAV YAYINLARI
S MAV YAYINLARI
S MAV YAYINLARI
S MAV YAYINLARI
S MAV YAYINLARI
S MAV YAYINLARI

LÜTFİYE AYDIN

ÖLÜM ERKEN
BİR AKŞAMDIR

Öykü

ALAMUT

SİMAVİ YAYINLARI
ÖYKÜ DİZİSİ: 9

Kapak: Erkal Yavi

Simavi Yayınlan
Hürriyet Tesisleri
Güneşli-İstanbul
Tel: 550 00 50/2178-2334
Nisan 1994

Baskı:
Ercan Ofset
Tel: 698 58 58

ISBN.975-7408-44-1

Alamut
Çizgiliforum.com

LÜTFİYE AYDIN

**ÖLÜM ERKEN
BİR AKŞAMDIR**

*LUTFIYE AYDIN, 1949'da Gaziantep'te doğdu. İzmir-Buca Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünü bitirdi. Giresun, Midyat, Devrek, Gaziantep'te lise Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği, bu görevinden ayrılmak zorunda bırakıldıktan sonra dersane öğretmenliği ve yöneticiliği yaptı. Öykülerini **İkili Yalnızlık, Cemre, Sengin Semai** kitaplarında derledi. TV için **Şarkılar Neyi Söyler** adlı drama belgeseli hazırladı. Radyofonik oyunlar kaleme aldı. **Ocak Başı/Tarla Dönüşü** adlı radyo programının yazarlığını, prodüktörlüğünü üstlendi. 1993 Temmuzunda bir Sivas Belgeseli yapmak üzere gittiği Sivas'ta Madımak Oteli'ndeki faciayı yaşadı. Ankara'ya ağır yanıklarla getirildi. Sağlığına kavuştuktan sonra **Ölüm Erken Bir Akşamdır** adlı öykü kitabını yayına hazırladı.*

MENEKŞE SOKAĞI'NDA HER AKŞAM

Sokaklar yaz yağmuruyla yıkanıyor. Olur şey değil; şehrin en işlek anayolundan şehirlerarası bir otobüs geçiyor. Göç yolunu şaşırılmış bir yadırgı kuş gibi. Önce şaşırıyor kadın, sonra "dur!" diye bağınor. "Dur, beni almadan gitme! Seni yıllardır bekliyorum."

Otobüs yolun sonunda gözden yitiyor; kadının sesi yağmuda dağılıyor, uzun saçları biraz daha ıslanıyor; elindeki pazar torbasına doldurduğu haftalık, aylık eski dergiler de... kirli ceketiyile korumaya çalışıyor torbasını, çocuğunu korumaya çalışan bir ana özeniyle. Biraz öfkeli, biraz kızgın, az hüzünlü, Yine de hâlâ umutlu.

Umut sözcüğünü unuttu. Başka sözcükleri de. Kırgınlığı, hüznü... Yalnızca yaşıyor bu kavramları. İliğinde kemiğinde yaşıyor. Unuttuklarının yerini ilençler ve yakası açılmadık sövgüler aldı. Öfkeyi unutamayışı bundan; her sövgüye bu sözcükle başlamasından.

"Ulan puşt, öfkelenendirme beni! Senin..."

Yağmuru ardında bırakıp Zafer Çarşısı'na dalıyor.

Sataşmalar, takılmalar, azarlar hem umurunda, hem değil. Yeter ki, onu dergilerinden ayırmasınlar. Yazıları okuyamasa da olur; resimleri yeter. Bazen O'na benzeyen adamların görüntülerine bile rastlıyor. Meşinleşmiş yata-

gına o sayfaları yayıp uyumak güzel. Her yanı yığın yığın dergilerle dolu kulübesi ısınıyor böylece. Sığınağında daha çok boş yer var. Yaşadığı sürece de biriktirecek kâğıt destelerini, günün birinde O'na verecek.

Severdi bu resimli, parlak kâğıtları; elinde, cebinde bir dergiyle çıkagelirdi buluşmalara hep. Nasıl olsa bir gün gelecek. Belki bugün gelmiştir bile.

"Menekşe Sokağı'na gitmenin zamanıdır güzel saçlı kız" diyor içinden.

İnce uzun tezgâhtarın çıkışmalarını işitmeden, kapı önlerine serilmiş eski dergilerden birini teklifsizce alıp çantasına tıktırıyor. Dışarıdaki çalgın yağmuru düşünmeden merdivenleri tırmanıyor, dışarı çıkıyor.

Keşke yağmur yerine kar yağıyor olsaydı. Ne güzeldi o pamuk karları.

Yaşamında o kadar az güzellik kaldı ki...

Bir uzun saçları

Bir dergileri

Bir de Menekşe Sokağı

Oysa ne çok çirkinlik var. Pisliğin, çamurun, alay edilmenin, taşlanıp horlanmanın üstüne yağın tükenmez yağmurlarla oluşan kocaman bir batağın yüzeyinde üç nilüfer... Onlar da çirkinleşiyor usul usul. Dergiler ıslanıyor, eskiyor; aralarına akar süzülen kara saçları kirlendikçe keçeleşiyor; Menekşe Sokağı sokaklıktan çıkıyor. O yazıhanenin yerinde açılan kaçınıcı dükkân bu?

Önce kırtasiyeci, sonra giyim mağazası, şimdi içkili lokanta.

Kaldırımlara çöreklenen arabalardan nasılsa kopara-

bildiği bir avuç yere pembe örtülü yuvarlak masalar serpiştirilmiş o içkili lokantayı azıcık sever gibi...

Bir gün, sevdiği -belki yağmur yağıyor olacaktır, olsun varsın- buğulu camın gerisinden görecektir upuzun saçlarını. Elindeki içki kadehini bırakıp masaya, parlak dergileri andıran tıraşlı yüzüyle,güzel kokusuyla, dayanılmaz gülüşüyle çıkıp gelecektir yanına. Tek umudu bu. Zaten O, hâlâ bu şehirde, biliyor. Kaç kez gördü. Hiç değişmemişti. Hep otuz yaşlarında; yaşlanmıyor nedense.

Bir seferinde Sıhhiye'de pazarcılık yapıyordu. Bir başka zaman eli çantalıydı; memura benzer bir şey... Sondan bir önceki karşılaşmalarında gıcır gıcır arabasında uzun sarı saçlı bir kızla birlikteydi; en çok o zaman sinirlenmiş, uçana kaçana, gelene geçene sövmüştü. Son karşılaşmalarında Sakarya Caddesi'ndeki meyhanelerden birinin garsonu...

Usulca yaklaşmış, korkulu fisiltısıyla:

"Seni Menekşe Sokağı'nda bekliyorum. Akşam yedi-de" demişti.

"Git şuradan manyak karı!" olmuştu garsonun yanıtı.

"Senin yüzünden manyaklaştım lan!" deyip sunturlu bir sövgüden sonra, çiçeksiz beton saksılardan birine ilişip ağlamıştı. Gözyaşları tükenince, az ötedeki birahane-den bağıra çağıra bir kutu bira kopartıp ağır ağır içmişti. O'nun gözlerine bakarak; hayırsız belki anımsar diye.

Umduğu olmamıştı.

Çankaya'da bir yerlerdeki o bahçe düşüyor aklına. Kavaklar, söğütler taflanlar arasına gizlenmiş tahta masalardan birindeler. Mevsim yaz. Pamuk karları yağıyor. Yağış da kapkara, upuzun, ıslıl ıslıl saçlarının üzerine tüy tüy,

benek benek konuveriyor.

"Yaz ortasında saçlarına karlar yağdırdığım sevdiğim", diyor adam, "Mutlaka benim olacaksın. Kocaman kara gözlerinle yalnızca bana bakacak, beni göreceksin. Gideceğiz bu şehirden. Bana inan, seni kaçıracağım. Çocuklarımız olacak. Seninkiler gibi, kapkara iri gözlü çocuklarımız; kızlarımızın saçları seninkilere benzeyecek."

O çocuklardan hiçbiri doğmadı.

İlki, bir çengelli iğnenin ucuna takılıp, dölyatağının bulanık sularında avlandı; kandan bir ırmağa kapılıp gitti. Ardından çıldırtıcı sancılar bıraktı. Minicikti. Parmak büyüklüğünde, plastik bebeklere benziyordu.

Anası, yalnızca yüzüne tükürdü kahrından ölmeden önce.

Babası palaskasıyla dövdü.

Ağası kabarmalı postalla tekmeledi: "Bir daha o züppeyle görürsem, andolsun ciğerini sökerim" dedi.

Sahi adı neydi? Züppe mi?

Hayır, başka bir şeydi. Günün birinde, mutlaka anımsayacak.

Ah, meyhane garsonu kılığına girdiği gün ne diye adını sormamıştı... Sokağın ortasında başını yumruklayıp söylendi: "Tüh, akıllı kafa." Sonra kendi kendine güldü, dingin bir sesle düzeltti: "Ah deli kafam!"

Ne? Deli mi? Kim demiş?

"Ulan deli sizin sülalenizdir be! Bana bir daha böyle diyenin ciğerini sökerim, andolsun."

Korkak dürzüler, hemen içeri kaçarlar böyle.

O da mı korkmuştu yoksa. Belki o zamandan beri de-
liydi, neden olmasm?

Tabii, hatırladı.

Çankaya'da pamuk kan yağdığı gün, sevdiğine:

"Hadi seninle birer kelebek olup uçalım" demişti.

"Deli misin güzelim?" olmuştu adamın karşılığı. Son-
ra gülümsemiş. "Eğer gücüm olsa seni uçaklarla uçuru-
rum" Birasından kocaman bir yudum alıp: "Boşver uçma-
yı be güzel saçlı sevgilim. Olmadı kaçırırım" diye fısılda-
mıştı ellerini tutup. Elleri sıcacıktı.

Ne yazık... Güzel saçlı kızın o an kelebeğe dönüştüğü-
nü farketse bırakıp gitmezdi.

"Menekşe Sokağı. Otobüs Yazıhanesi. Saat yedi."

Birlikte kaçma düşleri kurarken, sevdiğini elden kaçır-
dı işte. Bebekten önce mi, sonra mı burası belirsiz. Bula-
nık bilinci zaman zaman duruluyor: Duvarları yeşil küf-
lerle kaplı karanlık bodrumlarda büyümüş yoksul bir gar-
diyan kızını istememişti belki de... Haksız olmasa gerek.
Palaskalı bir adamın kızını kim ister? Kim ister o adam-
dan dayak yemeyi?

İyi ama çok uzaklara kaçmak vardı. Palaskadan, pos-
taldan kurtulmak.

Yağmur diner gibi oldu. Hemen gitmeli o sokağa. Her
gün kaçırıyor yedi otobüsünü. Bugün ulaşmalı. Gerekirse
saçlarının kemendiyle yakalamalı. "Dur ulan!" demeli.
"Kaçma yeter!"

Yooo, hayır. O'na 'ulan' demek olmaz.

Belki görür görmez adı da aklına düşer. Adıyla seslen-
meli. "Bak ben geldim. Bak çantam hazır. Bak saçlarım

nerdeyse topuklarıma değecek, senden sonra hiç kesmedim."

antasındaki bütün dergileri verecek O'na. Az önce, yeraltındaki çarşıdan zorla aldığıyla, O'nu yitirdiği günden bu yana biriktirdiği bütün dergileri... "Al, hepsi senin olsun" diyecek.

Elleri poşetlerle, şemsiyelerle dolu insanlara arpa arpa koştı. Pörsk memelerini hoplatarak, keçeleşmiş saçlarını savurarak, kirli elleriyle torbasını sımsıkı kavrayarak, bacaklarının sızısını duymadan... Yaz kış çıkarmadığı siyah lastik çizmeleri sel sularına bata çıka koştı. Yüreğindeki umudun hüzne; giderek öfkeye, sövgüye dönüşebileceğini düşünmeden...

İşte o sokak. İşte o otobüs yazıhanesinin yeri. Allah kahretsin, burası bir türlü değişip eski biçimini almıyor... Nerede o şirketin tabelası? Nerede o yamuk burunlu otobüsler? Hani ince bıyıklı kâtip?

Adımları yavaşladı. İçinde yanan ampuller teker teker snmeye, renkli balonlar sessizce patlamaya durdu. Umu-dun terkettiği yüreğine önce hüzün, sonra öfke dolmaya...

İşte o kıvılcım... Başkaldırı ateşini tutuşturacak olan duygu kıvılcımı nerdeyse patladı patlayacak.

Gitti, tentesinde hep baharlar açan içkili lokantanın pembe örtülü masalarından birine torbasını fırlattı. Kolalı pembe örtünün sıyrılıp kirlenmesi umurunda değildi. Beyaz sandalyelerden birine paçavra yığını olup kt. Koşar adım yaklaşan kızgın garsona "Bana bira getir lan!" diye bağıracakken tam, içerdeki radyodan sızan türküyle niyetini unuttu. İri kara gözlerinden süzülen damlalara bir memleket türküsü karıştı.

Ne garson ilişti o akşam, ne patron; ne müşteriler, yol-

dan gelip geçenler...

Menekşe Sokağı'nda her akşam yaşanan kanıksanmış oyuna davetsiz bir konuk olup sızan ezgiyle, yitirdiği Kayseri'li çocukluğunu buldu birdenbire. Gözyaşları giderek duruldu, saydamlaştı. Yüzü iri damlarla yıkanınca, altından on altısında bir kız yüzü belirdi. Elinde torbasıyla o gün bu gündür bekleyen düş yorgunu kız...

Ezgi, kimbilir kaç yıldır aranılıp bulunamayan yitik bir sevgiliyi çağırıyordu.

CENNETLİK BİR KADIN YAZAR

Hoşgeldiniz. Demek benimle röportaj yapacaksınız ha! Vallahi çok hoşsunuz. Üstelik de gazetenizin pazar ekinde, hem de tam sayfa, öyle mi?

Çocuklar, benim gerçekten o kadar zamanım yok. En az üç beş saat sürer bu röportajlar, bilirim. Fotoğraf çekilmesi filân... Eh, şu biblo fil koleksiyonunun olduğu köşeden bir fotoğraf alın bari yorulmadan. Yorgunluğa gelemiyorum artık, hemen çöküveriyor yüzüm, ne yalan söylemeli.

Adım Eda tabii, biliyorsunuz. Yo, benim adım var. Adımla bir sorunum da yok, hayır.

Soyadım mı?

İşte bu konu çok önemli. Hangisini söyleyeyim şimdi size? Peki, bu da kabul. Mademki genel yayın yönetmeninizin selamı var... İyi değil mi Ergun? Belliydi canım... Onun bir gün önemli bir adam olacağı belliydi. Biz gelelim şu netameli soyadı konusuna.

Soyadım... Babamınki Kemaloğlu idi. Şimdi komikliğe bakın allahaşkına. Eda Kemaloğlu. Duple eril bir erkek adıyla, kırık mı kırık -ve kırılğan- uçucu mu uçucu bir adın y any ana gelişine bakın. Olacak şey mi bu?

İlk yazılarımda bunu kullandım elbet. Hakçası az yardımını da görmedim. Herkesin tanıdığı bir ad, akılda kalması da kolay, bazı kapılan açması da.

Bizim paşa dedenin adı Kemal'miş. Bilmem hangi cephe de şehit düşmüş. Soyadı yasası çıktığında, pederin öyle uzun uzadıya düşünmesine gerek kalmamış, Kemal Paşanın oğlu olduğunu bir de nüfus kütüğünde tescil ettirivermiş. "İyi güzel de kardeşim, soyunda hep erkek çocuk mu doğacak?" diyen tek kişi de çıkmamış galiba. Nitekim biz dört kardeşiz, üçümüz kız. Bir erkek kardeşimiz var; o da evlere şenlik bir erkek. Despot mu despot bir yapılanma var oğlanda. Elinden gelse, karısına göz açtırmayacak. Bereket gelin dişli. O da büyük bir sanayicinin kızı çünkü. Babasının gücüne güveniyor. Tam tipik burjuva evliliği canım. Pek alışverişim yok onlarla. Biz üç kızkardeşiz kurtulduk bu soyadından. Vah gelinimize, vah aileye gelin olacaklara...

A, elbette. Uzun yıllar peşimi bırakmadı tabii. Üniversiteyi bitirene dek. Yalnızca duble eril soyadım değil, bizim oğlan da... Erkek kardeşimin uykuları kaçtı ailenin adma gölge düşüreceğim diye.

Aşırı baskıya tepki miydi, yoksa yıldırım aşk mı? Bunun analizini hâlâ yapabilmemiş değilim, bir çayda tanıştığım Peter'le üniversiteyi bitirir bitirmez evlendim. Bizimkilerin saçını başını yolmasını da umursamadım.

Amerikalı'ydı Peter. Virginialı. Büyük toprakları olan bir adamın oğlu olduğunu söyledi bana. İki üniversite bitirdiğini. Benim kolej İngilizcemle onun Amerikan İngilizcesi çok uyuşmadıysa bile, ellerimiz, bedenlerimiz pek güzel anlaştı. Bilen bilir sevda dilini. O iki kişilik, çok özel bir dildir. Amerika'ya gidinceye dek çok güzel konuştuk onu da, oraya gidince unuttuk nedense. Mutsuz bir Mrs. Eda Walker olarak döndüm ülkeme. Peter'in anası, o

domates sırığı kılıklı kadın beğenmedi beni. Evet, galiba ırkının biriydi. Esmerliğime ve Trklğime fena taktı. Benim koskaca Şehit Kemal Paşanın torunu oluşum Mrs. Jennifer Walker'a bir anlam ifade etmiyorsa, onun Amerikalı oluşu da benim için bir anlam taşımıyordu. Ne olacak, alt tarafı bir kasiyer.

Hayır, Peter anasına bağımlı bir adam değildi. Aslında Peter, uyuşturucudan başka hiçbir Őeye bağımlı değildi. Savunmadı beni. Umursamaz tavırları cinlerimi tepeme çıkartıyordu. Bir de büyük topraklara sahip oldukları masalı... Esaslı bir kavgadan sonra valizimi kaptım, bulduğum ilk uçakla döndüm buralara. Canları cehennemeydi Peter'in de, anası Jennifer'in de...

Bu arada olanlar, benim bu adla gelen zengin ve ılık ağrışımlarıma oldu.

Jennifer adını çok severdim. Şu "SUMMER of 42" filminden, filmin yıldıızı Jennifer O'Neill'dan dolayı. Bizde "Bir Yaz Gnyd" adıyla gösterilmişti. Dorothy'yi oynuyordu Jennifer. Çarpıcı bir güzellik, müthiş bir oyunculuk. Dorothy, cephedeki kocasının ölüm haberini aldığı gün bir avuntu arar. Bir yakınlık... On beş yaşındaki Hermie'de bulur aradığını. Olgun bir kadınla toy bir delikanlının cinselliğin, ama saf cinselliğin doruklarında gezinmesi bir harikadır.

"Herkesin yaşamında bir 42 Yaz'ı veya benzeri vardır" yazıyordu afişlerde.

Benim de öyle bir 'yaz'ım olmuştu. Kolejdeydim. Sevdieğim oğlan, onunla elele tutuşmaktan öte gidemedieğim için, bunda direndieğim için yani, beni tartaklamıştı. Ayrılmıştık o gün. İçim kan ağlıyordu. Nasıl bir duyguyla sarsılıp dağılıyordum ki, Nejat Abi'ye koşmuştum. Birkaç yıldır bana kur yapan yakışıklı, paralı akrabamıza. Orta

yaşlı bir duldu Nejat abi. Bana olan ilgisini bilirdim de, önemsemezdim. Sevdiğim oğlanın darmadağın ettiği BEN'İ toplamış, onun kollarına bırakmışım. Fakat kurnaz adamdı, fazla ileri gitmemiş, ikimizin de başını derde sokmamıştı.

Üniversiteye başladığım yıl, bir İtalyan kadınla evlendi Nejat abi. Şimdi sosyetenin en gözde çiftidirler.

Kolej döneminin sevgilisi, Nejat abi deneyimi derken, Peter'le güzel başlayıp kötü biten evliliğim bir yumak oluşturmuştu içimde. Midemden yukarılara doğru tırmanıp boğazımı tıkıyor, boğuyordu beni bu yumak. Üç erkekten bana kalan tortuların çözülmesi, boşaltılması gerekiyordu. Eritmeliydim bunu. Amerika'da olsun kolay. Bastır parayı dök derdini. Terapisteye verecek paran yoksa kiliseler ne güne? Yumuşak sesli bir papaz dinlerdi seni.

Ülkemde yoktu böylesi olanaklar. O zaman kâğıtlarla arkadaş olmayı, içimdeki yumağı bu yöntemle çözmeyi, dahası eritmeyi düşündüm.

Yazarlığım böyle başladı.

Annemden aldığım parayla çıkardığım ilk kitabım fazla ses getirmedi. Gelen sesler de olumsuzdu. O zaman aşırı Russian terminolojiyle konuşan ukala bir eleştirmen, "Bu yazar(!) hanım oturup günlük tutsun, eşine dostuna mektup yazsın... Ancak yazdıklarına öykü, roman filan demesin lütfen" gibi abuk sabuk laflar etti sütununda. Ne yozlaşmışlığım kaldı kalemine dolamadığı, ne de küçük burjuva hastalıklarıyla donanımlı olduğum. Şimdi adı sanı yok o eleştirmenin de, dergiden çok ihtilal bildirgesine benzeyen dergisinin de...

O eleştirmen bozuntusuna bozulup yeni depresyonlara girmek üzereyken tanıştık Korcan'la. Tiyatrocuydu. Beni en iyi anlayan insandı. Yüreğime su serpti Korcan'cıgım.

"Sen boş ver bu adamlara. Onlar parti sanatından başka sanat tanımayan sol gericilerdir. Gerçek sanat hiçbir ideolojinin kuyruğuna takılmayan tam bir özgürlük ortamında, özgür biçimde oluşturulan sanattır" dedi. Çok sevinmiştim. O gün ilk kez boynuna sarıldım Korcan'ın Bu saptamayı kutlamak için salaş bir meyhaneye gittik o gece, içtik içtik. Sabah uyandığımda Korcan'ın bekâr evinde, onun yatağındaydım.

Bir süre sonra evlendik. Şimdi öyle pişmanım ki onunla evlendiğime... Yo, Korcan'ın kötü biri olmasından değil pişmanlığım. O güzelim diyalogumuz bozuldu, dostluğumuz yarım kaldı diye. Ne garip, sanatımı en çok anlayan kocam, bir süre sonra yazdıklarımı aşırı bulmaya, beni teşhircilikle suçlamaya başladı. Oysa cinselliği yazıyordum tüm varyasyonlarıyla. Herkesin yaşamında olan, olması gereken o en insani, en evrensel olgu, onunla yaşarken güzel oluyordu da, yazdığım zaman kanma doku-nuyordu kocamın. O çağdaş geçinen, çağdaş görünen Korcan'ın su katılmamış bir feodal olduğunu kavradığımda anne olmuşum. Buna karşın ayrıldık. Bizimkiler benim yazdıklarımı pek okumuyorlardı. Boşanma gerekçesi olarak. Korcan'ın kendi adına bir tiyatro kurmak istediğini, bunu bize finanse ettirmeyi düşündüğünü söyledim.

- Bırak gitsin şu zirzop herifi, dedi annem. Tiyatrocu-dan koca mı olurmuş?

Korcan'ın yakınları da benim için "Yazar kadından karı mı olur?" diyormuş. Kızım Simge, bazen ağzından birşeyler kaçırır babaannesinden döndüğünde; üstünde bile durmam. Ben nice eleştirmene metelik vermeden yazmışım, cahil bir kadının sözlerini mi takacağım?

İkinci kitabım Korcan'ın soyadıyla çıkmıştı. Bir gün ikinci baskısı yapılırsa -ki mutlaka yapılacak, ikinci, üçüncü, onuncu baskıları- yalnızca adımlı kullanacağım.

Ne baba adı, ne kocalannki... Bence kadının soyadı olmalı. Yalnızca ad.. Yalnız, yalın, özgür...

Bu üç sözcük, son öyküme ad olmuştur. Henüz yayınlamadım. İşte öykü:

"Yalnızlık bir yağmurun yağışıdır. Islanmaktır anadan üryan. Tekliğini kuşanıp, alıp başını gitmektir, bir başka ülkeye. Kutuplar mı olur, ekvator mu? Ne güzeldir kimbilir bir eskimo evinde buzların dost eliyle serinlemek... Ya da ekvator da, çocukluk düşlerinin peşine takılıp Taran'sız bir Jane olmak...

Yalnızlık, yalınlıktır. Tüm kuşamlardan arınıp, çıkmak göklerin yedinci katına. Dünyada oradan bakmak. Kara Afrika'ya, Sarı Uzakdoğu'ya, Kızıl Rusya'ya... Tepeden ve özgür...

Bir sabah kendimi göğün yedinci katında buldum. Olacak şey değildi ama oldu. Yalnızlığımın sonsuz ve sessiz şiirini kanat sesleri bozdu. "Yedinci katın kuşları olmalı" diye düşündüm, arkaya döndüm. Bir de ne göreyim, iki melek. Çirkin kanatlı, tombul bedenli ve sımsıkı giyinmişler. Belli ki müslüman meleklerdi. Bunları tanıyordum ben. Nereden tanıdığımı ilkin çıkaramadım, bir süre sonra anımsadım. Lise edebiyat kitaplarından... Süleyman Çelebinin Mevlidinden çıkmış, az ötedeki bulut parçasına konmuşlardı.

Tanıştık. Biri adının Asiyeye olduğunu söyledi. Kızmıştım birden. Çünkü Tann'dan filan söz ediyorlardı.

- Burada da mı çıktınız karşıma? Şöyle yalnız, yalın ve özgür olamayacak mıyım hiç? Göğün yedinci katına da çıksam kurtulamayacak mıyım kör inançlardan? Ben özgürlük için bunca direneyim, siz...

Asiyeye ötekenden biraz daha yaşlıcaydı. Arkadaşını ka-

nadından tuttu.

- Hadi, dedi. Gidelim. Belli ki artık dünyanın yaşanılacak tarafı kalmamış. Baksana, bunun yanına varılacak gibi değil.

Aslında utangaç biriyimdir. O gün de birden utandım yaptıklarımından. Oturduğum bulut yarılıysaydı da içine girseydim.

- Bağışla sayın melek, dedim, kekeleyerek. Eğer dünyada yaşasaydınız, sizler benden beter olur, şeytanlaşırdınız.

- Galiba doğru söylüyorsun dedi öteki. Baksana sen şeytandan da beter olmuşsun.

Sonra kanat kanada verip, uçtu gittiler.

Özlediğim yalnızlığım, yalınlığım ve özgürlüğümle orada kalakalmıştım. Aşağılara baktım. Kara Afrika'ya, Sarı Uzakdoğu'ya, Kızıl Rusya'ya... İnsanlar hâlâ birbirlerini boğazlıyorlardı. Dayanamadım. Usul usul ilerledim bulutun ucuna doğru, bıraktım kendimi boşluğa.

Bu öyküyü yerin yedi kat altından yazıyorum. Gerçek özgürlüğü ölümde bulduğumu söyleyebilirim.

Bir sonraki öykümde, ölüm ülkesini ve ülküsünü anlatacağım. -Münkir'le Nekir ortalarda görünmediğine göre, cehennemde değilim. Aman canım, dünyadaki o çekilmez yaşamdan sonra cehennem kaç yazar bana?- Üçüncü ve dördüncü evlilik filmlerimi ve araya giren fragmanları bir sonraki öykümde anlatacağım.

Şimdi düşündüm. Şu çeşmeden akan şekerli su zemez galiba. Yoksa cennette miyim ben? Aaa, vallahi cennet burası.

İyi de, ben tatlıdan nefret ederim. Sizden bir ricam

olacak sevgili okurlar. Dostlarıma haber verin, buralara yolu düşen birileriyle içki yollasınlar bana. Sen, Amerika'daki arkadaşım Feryal, bi zahmet Peter'e telefon et de, bir kasa whisky ayarlasın bana. Aman markası Jhonny Walker olmasın ama. Haig de olabilir. Ballantines de..."

Öykü bu kadar.

Biliyorum, bazı aklieveller, yine kendimi, hep kendimi, fantezilerimi yazdığımı söyleyecekler. Onlara şunu öğretemedim gitti. İnsan teki bir ülkedir kardeşim. Kocaman bir ülke. Dağları, ovaları, gökdelenleri, kulübeleri, yolları, alanları, garları ve yönetimi, yöneticileri olan bir ülke. Bu ülkenin dağlarından güneş doğar, ovalarına yağmur yağar, gökdelenleri de kulübeleri de depremlerle sarsılır. Yollarından her gün yeni yüzler geçer eskilerle birlikte. Alanlarına dünyanın dört bucağından uçaklar iner, garlarından trenler kalkar. Üstelik her gün yeni bir darbe olur.

Bir erkek eleştirmenimizin sinsi sinsi güldüğünü görür gibiyim. "Peki bizim ülkedeki gerçek darbelerden ne haber? Gözlerini kendi iç dünyasından, yani bireyciliğin bencilliğinden biraz alıp da dışarıya çevirme zahmetine katlansa neler neler görecektir yazarımız ama..." diye yazacak. Hiç derdim değil vallahi. Hem eleştirmenler aleyhte yazdıkça, kitabımın satışı artıyor. Şimdi bütün istediğim şu CEHENNEM adlı kitabımın toplatılması. Ah bir seviyeceğim ki kitap hakkında bir toplatılma ya da imha kararı verilirse...

Yoo, ben açık sözlü bir insanım. Aynen yazabilirsiniz bunları.

Pardon, foto muhabiriniz ortalarda görünmüyor. Nereye gitti ki?!! Gelsin de şu içkilerimizden birer yudum alalım diyorum.

Yaa, evet. Ben de çok beğeniyorum. Bu hizmetçiden gerçekten çok memnunum. Zeki kız.. Hoşuma gidiyor zeki insanlar. Hizmetçi de olsa, kapıcı da...

Aklıma ne geliyor biliyor musunuz, şu kızın yaşamını yazmak. Kitabımı toplumculukla, gerçekçilikle aklını bozan birtakım çevrelerin suratına çarpmak geçiyor içimden. "Biz bunu da yazarız istersek. Çok şükür yeteneğimiz var" demek incelikli bir biçimde. Hayır hayır, fazla zamanımı almaz. En fazla bir ayda yazarım. Her gün on sayfa yazsam, bir ayın sonunda üç yüz sayfalık bir roman eder bu. Sekreterim de yetenekli bir kız. Bir haftada daktilo işini kotarır. Hadi bir hafta da dizgi, baskı diyelim. Bir buçuk bilemedin iki ayda kitap hazır.

Darılmam, darılmam; söyleyin. Dilimi savruk mu buldunuz? Demek son kitabımı okudunuz ha! Teşekkür ederim.

Bakın, sizin o dil savrukluğu dediğiniz şey, özünde bir incelik taşıyor efendim. Bilinç akışı... Algıladığım, düşündüğüm, duyumsadığım herşeyi atlamadan yazma kaygısının doğal sonucu. Öyle olmasa, kaç kişilik seçici kurulum ödül verir miydi sanıyorsunuz?!...

Alamut
Çizgiliforum.com

GÜLKURUSU

Genç adam, yağmura inat bekliyordu durakta.

Damlara asfalta kavuşur kavuşmaz dağılıp çözülüyor, çamurlu gölcüklere karışıp bütün güzelliğini, büyüsunü yitiriyordu.

Su tanecikleri kadar duru, ışıltılı, devingen duyguların sivri sözcüklerle patlayıp sönüşü, şimdiden kırgın bir anıya dönüşmüştü.

Tükenen sevdalan düşündü genç adam. Az önce salep kokulu bir pastanede yaşadığı acıtıcı ayrılık sahnesini... "Sevgiler ölüyor" diyordu karısı, "insanlar yaşıyor ama."

Aşınan sevgilerden arda kalan dümdüz bir çizgide duydu kendini. Çiçeksiz, gölgesiz bir beton set üzerinde.

"Otobüsün gelmeye hiç niyeti yok galiba."

ifn*>Irifi 'alıVgftJgmı ridtfn^ifu4ıbıta^ıJu İfhnımr: •nññnl

Sonsuz, ışısız bir tünelde gibiydi. Gökyüzü delik deşik, kocaman gri renkli bir şemsiyeydi. Çamurlu sulan fiyakayla sıçratan özel otolara, direksiyonu çalımla kavrayan sürücülere karşın bu şemsiyenin altında yalnızdın. Arabalardan taşan ekolayzır dangırtılanna, haşın fren seslerine, kirli suların fosurtularına, yağmur sesine karşın yalnız.

Çok uzak bir gezegenle tek başına kalmışlığın ıssızlığı

yağmurla birlikte iliklerine, dokularına işliyordu.

"Ölümcül bir teklik bu. Annem yaşasaydı..."

Otobüsü bekleyişi, kaçınılmaz olan bir ayrılıktan yıllarca kaçması kadar umutsuzdu. Yine de bekliyordu. Mayhoş bir acı damağında tad, pardesüsünde ıslaklık, gözlüklerinde pustu.

Gözlüklerini çıkarıp, iç cebindeki gideri parçasıyla sileceken, küçük şehrin iyice tenhalaşan alanı hırıltılı bir mikrofonsesiyle doldu. Sonra gevşek, bezgin bir kadın sesi:

MERHUM DEFTERDAR ZİYA BEYLE

MERHUME ŞAZİMENT HANIMIN KIZLARI,

"Ziya bey çelebi bir adamdı mutlaka. Divit hokkasıydı, enfiye kutusuydu, redingottu, festi. Bir de Şaziment hanımın sığınağı. Güzel yaşadılar elli küsur yıl. Hep 'efendim'lerle konuştular. Rica' ettiler, 'istirham' ettiler, 'nikbin' oldular, ara sıra belki 'muğber' oldular. Bir nikbinlik anında..."

MERHUM NUSRET ARİFOĞLU'NUN KIZKARDEŞİ,

"İşte bu olmadı, 'hemşiresi' denilmeliydi. Cumhuriyet kuşağındandır Nusret bey. Darülfünun mezunudur. İki kültür arasında sıkışmışlığını katılık maskesiyle gizlemiştir mutlaka. Anneciğinin uduna düşman olmuştur bir süre. Kardeşleri..."

MERHUME NAFİA BOZKURT HANIMEFENDİNİN ABLASI,

"Nusret bey, yakın bir arkadaşıyla evlendirmiş olmalı küçük kız kardeşini. Damat bey ateşli Türkçülerden. Güzel, sağlıklı çocuklar istemiştir bayan Nafia'dan. Ankara

Palas salonlarına, balolara yaraşır zarif kızlar, geniş omuzlu oğullar..."

MERHUM SADIK KOZANLTNIN MUHTEREM EŞİ,

"Bu aileye taşralı bir damat gerekliydi zaten. Sadık bey ağazade, Kozan'daki tapu sicilleri karıştırılırsa, kesinlikle birkaç tarla, bağ, bahçe daha bulurlar kıyıda köşede. Çocukları akıl edip bir kurcalasalar..."

TIP FAKÜLTESİ PROFESÖRLERİNDEN NUMAN KOZANLI

YARGITAY EMEKLİ ÜYELERİNDEN TURAN KOZANLI

VE SUZAN ERIŞİK'IN SEVGİLİ ANNELERİ,

"Soyağacı giderek dallanıp budaklanıyor, iyice içinden çıkılmaz oluyor. Bir çiçek açacak mı acaba? Hoparlördeki ses de görevini bir an önce bitirmek istercesine ivenessen."

GÜLBİN, AYLİN, ÖZGÜR, CEM ERIŞİK'IN SEVGİLİ ANNEANNELERİ,

"Bizim Cem. Meslektaşım, eski(den) arkadaşım. Geçen yıl seçimlerde sağ sosyal demokratları desteklemişti. Acaba telefon açıp başsağlığı dilesem mi?!!"

TEDAVİ EDİLDİĞİ ANKARA NUMUNE

HASTANESİNDE VEFAT ETMİŞTİR. CENAZESİ...

"Cem'in ninesi. Ölenin adı ne peki? Anons edildi mi? Edilseydi işitirdim yahu. Olacak şey mi bu? Dalgınlıkla kaçırmış olmalıyım."

Genç adam ikinci kez yinelenen anonsu bir daha, dik-
katle dinledi.

Ana baba

Kardeşler

Koca

Oğullar, kızlar

Gelinler, damatlar

Torunlar, dünürler...

Bir taşra kentinin belediye hoparlöründe verilen bu ölüm duyurusunda kartvizitleriyle birlikte herkes vardı. Merhumeye öylecene yakıştırılmış sanlar vardı. Sevgiliydi, saygıdeğeri, muhteremdi, değerliydi.

Kadıncağzın kendisi yoktu yalnızca.

Yine annesini anımsadı genç adam.

Yağmurun dindiği, umudunun bütünüyle kesildiği anda gelen otobüse sevinemedi. Otobüse binerken karısının, ayrılığı noktlayan cümlesini düşündü: "Sevgiler ölüyor, insanlar yaşıyor."

Yandan çoğu boş koltuklardan birine oturdu.

"Hayır. Bu doğru değil oğlumun anası. İnsanlar ölüyor, sevgiler yaşıyor eğer has sevgiyse."

Camdan süzülen iri bir damlacığa baktı. Gülümser gibi olan güneşin yedi rengiyle mutlu su küreceğinde, bir de hüznünün rengini gördü. Sekizinci rengi.

Gülkurusuydu.

BİLETI YARAMAMAK

sas
-içl

Epeyce uğraştırıyor beni.

"Anımsayamadım" desem, ayıp olabilir. "Anımsar gibiyim" desem, sonunu getiremem. Belli ki çok yakından tanıştığımız biri. Kendisinden sonra araya giren sesleri düşünse, böyle sitem etmez. Araya giren uzaklıkları, zamanları, yüzleri...

İşte bu daha kötü. Bana özgü kimi yerel sözcükleri kullanıyor sevimli bir beceriksizlikle.

Kabahat, sesimizi değiştiren, kimi zaman kendimize bile yabancılaştıran bu aygıtta olmalı.

- Demek tanımadın yoorum?

Gülümsüyorum.

Özlediğim bir sözcük bu. "Yavrum, kardeşim, dostum, yahu..." anlamlarını içeren, sözlüklerde yeri olmayan bir sözcük.

- Tanımadım yoorum. Kusura kalma diyorum.

- Tamam tamam. Ben Nermin.

Yeni bir bellek araştırmasına gerek kalmadan soyadını da söylüyor. Sonra nereden geldiğini... Canlanıyorum. O büyülü şehir... İçimden balık, yosun, fındık, çam kokusu

geçiyor hep birden.

Derin bir ohhh çekiyorum.

- "Allah kahretmesin seni"yi bastırıyorum ardından.

Bir kakhaha: Hoşgörülü, sıcak, hoşnut, ama yine ölçülü.

En ayırıcı özelliğin ölçülü olman Nermin. Hep dinginsin, akılcısın, sorumlusun. Yüreğinin dizginlerini biraz gevşetsen, sorumluluklarının birazını onu asıl taşıması gerekenlere aktar san, bunca mutsuz olmazdın belki. Yıllar öncesinden bir sese tutunmazdın. Belki aklına bile gelmezdim o zaman. Yeni, çarpıcı, değişik, daha eğlendirici birini arardın. Bunları telefonda diyemem. Yüzyüze gelişimizde söyleyebilirim ancak. Yabancı bir şehirdesin. Jetonun bitebilir, iletişim yarım kalabilir. Hem metal bir kulübede bağır-maktan çok daha iyidir karşılıklı konuşmak. Boynuna sarılabilirim o zaman. Uzanıp elini tutabilirim.

- Şu an nerdesin sen?

Adresi veriyor. Hayır, yabancı bir şehirde değil, burada. Hemen ardından fazla zamanı olmadığını ekliyor. Anlaşıldı. Düş kırıklığı yaşamak istemiyor.

Öyle ya, arada yıllar var. Şehirler, insanlar, uzaklıklar var. Ya ben de değiştiysem başkaları gibi. Anılarındaki kadar iyi, güzel, dost değilsem artık?

- Hey Nermin, görüşelim diyorum. Duyuyor musun?

- Fazla zamanım yok kızcağızım. Doktorun muayenehanesinden arıyorum.

Ünlü gastroenteoroloji uzmanmın adını veriyor.

Muayenehanenin yerini biliyorum. Eski isimdeyken

her gün önünden geçer, tabelayı okur, doktorun hergün kaç bin lira kazanıyor olabileceğini düşünürdüm.

O büyülü şehre, en son on sekiz otobüsleri kalkar. Bir saat kadar zaman var.

- Olsun. Mutlaka görmeliyim seni.

Bir taksiye atlarsam, çeyrek saat sonra orada olurum.

Epeyce yorulmuştur, bitkindir. Muayenehaneden alırım onu.

Sokağın tam karşısındaki parkta bir süre otururuz. Sonra da otogara bırakır, eve dönerim.

Yarım saat birliktelik, hiç görüşmemekten iyidir.

- Bir gün sonra gitseydin kıyamet kopardı sanki, diyorum içten bir öfkeyle.

- Tamam, kızma. Bakarsın senin aklına uyar, bileti yakarız diyor.

Sesinde sevinç titreşimleri var.

Muayenehaneye gelmemi istemiyor. Sokağın ucundaki parkta buluşacağız. Hemen giyinip, bir taksiye atlıyorum. Taksii bir film müziği dolduruyor.

Belki de cümbür cemaat gittiğimiz filmlerden birinden anımsıyorum ezgiyi. Birazdan seni göreceğim. Son kez beş yıl önce görmüştük. Bulduğum kasabaya yakın bir yere sürgün edildiğim, nice sonra öğrenmiştim. Evime geldin. Çay kahve içmedin. Doktor yaşı... Sigaradan vazgeçemiyordun yalnızca. Birini söndürmeden ötekini yakıyordun. Eski Nermin değildin elbette. Biraz daha çökmüştün. Yine de güvenilir dost kimliğin ışıldıyordu yüzünün sarılığında, "iyi ki olmuş bu sürgün, bak seni buldum yeniden" demiştin.

*Hiç unutmuyorum Nermin. Gülümsemiştin "seni bul-
o\um" derken. O zaman görmüştüm protezlerini. Göz-
lerinin altı karadut moruydu.*

- Dur burada kardeşim.

Bir fren sesi.

Cüzdanımı açıp kapatıyorum.

Arabanın kapısını açıp kapatıyorum.

İşıklara dikkat bile etmeden anayolun karşısına geçi-
yorum koşarak. Trafik polisinin düdüğü sesi uzaklarda ka-
lıyor, parktayım. Sağ yandaki susuz havuzun oraya doğru
koşuyorum. Henüz gelmemiş.

Coşkumu soldurmamalıyım. Birazdan gelir.

Kapıyı görebileceğim sarı bir banka iliştiriyorum.

*Akşamüstleri, canfes denizin kıyısındaki o yüksek
parkta buluşurduk. Beş kişiydik, belki altı... Kahka-
halarımız bozuk pikabın moda şarkılarına karşıydı.
Son görüşmemizde, o park günlerimizi de anımsama-
dım. Oradaki yüzlerin hiçbirini... "Beynim bomboş
bir kâğıt" diyordun. Beni nasıl anımsadığına hâlâ
akıl erdiremiyorum. Belki de parktaki o iki kişilik gö-
rüşme silinmedi beyninden. Neler neler konuşmuştuk
o gün. Hiç âdetimiz değilken, birer bira söylemiştik.
Nasıl da duygusal bir patlama yaşamıştın; eski nişan-
lını anlatmıştın nasılsa. Bir zedelenişin öyküsüydü. O
zaman geçmişini unutmamıştın daha. Seni götürdüğü
kir pas içindeki bir bekâr evinden, yüzünde şamar
iziyle nasıl fırladığını, o an kadınlığa nasıl lanet etti-
ğini, yırtık bluzunla bir taksiye atlayışını... Kendini o
gün mühürledin. Saldırgan nişanlı imajının giderek*

kemikleşip, bir saplantıya dönüştüğünü düşünmüş-tüm. Terapistin ne dedi buna? Kendini yeni saldırılardan korumak için mi hep pantolon, ekoseli gömlekler giydin? Saçlarını hep kısacık kestirişin bundan mıydı?

Uzun saçlı, gençten bir adam dolanıyor çevremde.

Anası yaşında değilsem bile en az on yaş fark var aramızda.

Bu çocuklar niçin yaşlılarına gidecek yerde böyle orta yaş parklarında dolaşırlar ki...

Belki de beni tanıyan biridir. Şu an, az önce benim telefonda yaşadığım ikircimi yaşıyor olabilir. "Çıkaracak gibiyim ama..." diye geçiriyor olmalı aklından.

Birazdan yüreklenip gelecektir mutlaka.

"Siz falanca değil misiniz?" diyecektir çekingen bir sesle.

Kusura bakma delikanlı. O "falanca" olsam bile. "değilim" diyeceğim, şu an sana zaman ayıramam. Çünkü çok sevdiğim, çok özlediğim bir eski dostu bekliyorum. Yaklaşık on yılda yalnızca bir kez görüşmenin özlemini nereden bileceksin sen?

Bir gün öğreneceksin delikanlı.

Onlarca dostluğu kurup, onlarca dostluğu yıktıktan sonra, yıkıntılar arasından ölmeyen bir yüz seni de çağırarak. İlk günkü kadar duru, güvenilir, insan kalabilmiş bir yüz..

/ 3n ibmi?

Var git; beni anılarımla, beklentilerimle bırak.

Çekip gitmekle çok iyi ettin delikanlı...

Uğurlayıcılar arasında yoktun. Ayfer, mektup gibi

uzun sunu yazılılarıyla bezediği armağan kitaplardan, kimbilir kaçınıcıını yerleştiriyordu çantama. Ender otobüsteydi; kocaman bir paketi tıkıştırıyordu sepetliğe. Kan ter içindeydi. Biraz da "erkekler ağlamaz" rolünün sıkıntısı, teri... Kâmile bagajlarla uğraşıyordu. Seçkin Rain and Tears'ı mırıldanmaya başlamıştı inceden başlayan yağmurla birlikte. Fransız filmi güzelliğindeki bu ayrılık sahnesi müziksiz olmazdı ki... Arada bir kural dışına çıkıyor, bütün şirinliğiyle gülerken, birden ağlamaya duruyordu. Sarkıyı yarım bırakıp, Tatarcasıyla sövüyordu bana: "Nişaret!" Sonra bildik dille oyunbozanlık ettiğimi, bir koca uğruna gül gibi grubumuzu dağıtıp gittiğimi söylüyordu: "Yenecek nane miydi ulan?" diyordu. Sen yoktun. Yine hastaydın Nermin. Selamını Seçkinle yollamıştın. Bir de "Yeni evinde güle güle kullansın" dileği iliştirilmiş bir çatal bıçak takımı... Yıllarca kulanmadım. Kıyamadım. Beş yıl önce çıkıp geldiğinde o kasabaya, ilk kez çıkardım, ilk kez sana.. Belki belleğindeki sis perdesini yırtar o bıçaklar demiştim. Anımsayamadın. "Bu takımı ben yollamışım, öyle mi?.. Hem de adı Seçkin olan biriyle. Yok kızcağızım, uğraşma boşuna. Seçkin adlı birisi yok beynimde."

Giden delikanlının yerinde bir başkası. Benden birkaç yaş büyük olmalı.

Niçin böyle çok iyi tanırmış gibi bakıyor bana? Suratı arsız, yırtık bir gülümsemeye geriliyor.

Bir bu eksikti. İyice yaklaşıyor.

Şimdi ne yapmalı?

Az önceki genç adam olsa kolaydı. "Bir şey mi var evladım?" derdim, biterdi.

Eyvah. Bu öyle kolay gidicilerden değil.

Keşke şemsiyemi alsaydım. Ayakkabım topuklu olsaydı ya da...

Daha neler... Olay çıkarmanın sırası mı?..

Hah, böyle yüzümü asarım. Biraz da sırtımı dönersem, hem kapıyı daha iyi görürüm, hem de... Eşek değil ya.

Hadi Nermin, gel artık. Erkekler resmigeçidi başladı. Biraz dalga geçeriz seninle, güleriz. "Seç beğen al" derim sana. En kılıksızını, en çirkinini seçersin. Yok, burada dalga bile geçilmez. Bir an önce gel de, hemen çıkalım şu boğuntulu parktan. Yakınlarda bir pastane var, çay içeriz, kekleri de güzel. Canım, elbette annenin keklerine benzemez.

Size her gidişimde mis gibi vanilya kokusuyla demlenmiş çay kokusu karşıladı beni. Bir de temizlik kokusu... Yıkanmaktan ağırmış çaput yolluklara basmaya bile kıyamazdım. Annenin sabun kokan ellerini öperken, uzaktaki babaevine dönmüşüm gibi bir duygu genzimi sızlatırdı. Annen dualarına azıcık ara verip önce yanaklarımı, sonra alınımı öperdi. Bizi senden ayırmadığını söylerdi. En çok senin için dua ettiğini bilirdim. Hadi çabuk gel. Bir an önce gelmen için ben de duaya başlayacağım galiba. On dakika geçti bile.

Arsız suratlı adam gitmiştir herhalde.

Başımı çeviriyorum.

Bu da nesi? Bir kadınla konuşuyor.

Vay namussuz herif. Buluşacağı kadını beklerken bile boş durmak istemiyor.

Gel de Nermin'e hak verme.

Hayır, bu olaydan söz etmemeliyim ona. Kızcağız zaten irkilmış, iyice sıtkı sıyrılmış erkeklerden. Bir gün gönlünce biriyle karşılaşma umudu bütünüyle yitmesin. "Yeryüzünde güvenilir biri mutlaka vardır" şarkısını bilmem kaçınıcı kez söylemek istemiyorum ona artık.

Beş yıl önce, bana geldiğinde güven/güvensizlik sorunu olmadığını, içindeki bir kaynağın kurduğunu anlatmıştın. Bundan sonra kimseyle birlikte olamayacağını. Grup terapisi miydi o?... Orada tanıdığın bir dolu insanla dünyanın epeyce güneşlendiğini, çiçeklendiğini söylemiştin. Yine de hiçbirisi senin özlediğin, beklediğin renkte, kokuda değildi. Değişik bir esinti dolmamıştı yüreğine. "Yalnızca kızkurusu değil, insankurusu olduğumu da düşünüyordum. Yalnızca kızkurusu imişim. Terapinin bu yararı oldu" demiştin ölgün gülüşünle.

İşte göründü.

Elinde kocaman bir san zarf. İçi tahlil sonuçlarıyla dolu olmalı. Bitkin görünüyor. Seslenmeliyim.

- Hey, Nermin!

Zarfı tutan elini kaldırıyor. "Tamam, gördüm" anlamına.

Öyle durgun ki, ona doğru koşma isteğim sönüyor. Ya o değiştiyse?!!

Belki de özlemedi beni, görüşmeyi bir gereklilik, bir zorunluluk gibi algıladı.

Ağır ağır yaklaşıyor.

Bu iyi işte. Etek giymiş. Papuçları da hafiften topuklu. Belki makyaj bile yapmıştır. Birazdan anlarım.

- Selam kızcağızım.

Ohh, değişmemiş.

Kalkıyorum banktan. Sarılıyorum. Haşarı çocuğunu hoşgören bir baba tavrıyla sırtıma vuruyor hafifçe.

- Böyle cansıkıcı birini beklediğine değer mi bre? diyor.

- Hadi canım sen de...

Bankın en temiz yerini ona veriyorum. Derin bir oh çekiyor. Ne olup bittiğini soruyorum. Zarfı açmadan tahlil sonuçlarım özetliyor:

Sonuç: Ülser. Sağaltım: Ameliyat. Zaman: Gelecek yaz.

- İşte hepsi bu, diyor.

Susuyorum. Acıyla bakıyorum yüzüne.

Gözlerinin altı hâlâ karadut moru.

Yüzünde bir gram boya yok. Saçları uzamış biraz. Yüzündeki tek değişim bu.

Bluzu en son ilgimi çekiyor. İpekten, çiçek desenli, fırfırlı.

- Hah, şöyle be!... diyorum.

- İçindeki değişmedikten sonra ne yazar yırtmaçlı etek, fantazi bluz.

Susuyoruz.

Her şey başarısız bir ilkençlik serüveniyle açıklanmamak be Nermin, bu aşılmaz korunağın temelinde başka şeyler olmalı. Niçin araştırmıyorsun onları.

Belki de seni ürküten çok daha farklı bir olgudur. Zamanla renk, biçim değiştirip saldırgan nişanlı kimliğinde somutlanan tatsız ama önemsiz bir yaşam parçacığı. Derinlerde, küllenmiş bir şey ler. Kendini didiklemekten, sorgulamaktan kaçırıyorsun sen. Diyeti, gastrit, sonra ülser.. Bıkmadın mı bunca ilaçtan yıllardır? Bunca tahlil, yorgunluk, korku... Bir yerde yanlış yaptığın kesin ya nerede?

- Sigara?!

Paketi uzatıyor.

Uzanıp alacakken elimi çekiyorum. Buradan çıkmalıyız bir an önce. Yakınlardaki pastaneden sözediyorum; sigarasını orada yakmasını öğütüyorum. Dinlemiyor. Sigarasını yakarken,

- Çok yorulduğum be kızcağızım, bir soluk çekeceğim sundan, diyorum.

Unutmuşum, tez yorulur. Biraz dinlenmesi gerek.

Üsteliyor.

- Hadi sen de yak bir tane.

- Bileti de yakıyoruz değil mi? diyorum muzipçe.

- Yok. O şakaydı. Yeğenimin bir işi var, onun için koşturmalıyım yarın.

Şimdi baksam çantana mutlaka yine bir armağan paketi görürüm. Toka, kolye, yüzük. Büyümüştür yeğenin. Annesini unutmuş, seni ana bilmiştir. Sürekli yiyecek taşıdın ona. Çikolata, bisküvi, gofret... Hiçbir mağazadan eli boş çıkmadın. "Başlayacağım senin yeğeninden ha!" derdi Seçkin, unuttuğun Seçkin.

"Ulan deli edecek beni bu karı. Onca düşkünsen çocuğa, yap bir tane." Gizlice gülerdin. Sonra kolumu dürter, "Bu ne diyor Allahaşkına?" derdin, yeğenin gençkız olmuştur. Onun için çeyizler hazırladığına kalbimi basarım. Sahi, anacığının sana hazırladığı çeyizler ne oldu be Nermin?

- Eee, anlat bakalım ne var ne yok?

Neyi, nereden başlayarak nasıl anlatacağımı düşünmeye fırsat bile kalmadan iki adam beliriyor yanımızda. Çevremizde dolanıp duruyorlar.

Kafamda birşeyler aydınlanıyor gibi.

Nasıl düşünmedim, nasıl anlamadım bu saate kadar...

- Kalk Nermin, diyorum.

Adamlar tüylerimi diken diken ediyor. Biri douglas bıyıklı, şişmanca, şövalye yüzüklü eliyle, yelek düşmelelerinden fırlayacak gibi duran göbeğini okşuyor. Her hali, taşralı küçük bir tüccar olduğunu bağıyor. Öteki ince, uzun boylu. Yağlı saçları dümdüz, sağ kaşının üstünde bir kâkül. Açık renk giysili. Ağzı bıçakla kesilmiş gibi.

- Ne oldu be kızcağızım?

Sigaramı söndürmeyi bile akıl edemedem telaşla yere atıyorum.

- Kalk, diyorum yalnızca.

Kalkıyoruz.

Nermin'in pek acelesi yokmuş gibi davranışına sinirleniyorum. Ayakta, san zarfı çantasına yerleştirmeye uğraşiyor.

Zarfı elinden çekip, koluna giriyorum:

- Yürüsene be kızım.

İki adım atmadan, bıçak kesiği ağıza daha çok yakışan ince, baticı bir ses:

- Bunlar lüks tarife çalışıyor desem., diyor; öteki sözünü kesiyor:

- İyi ama burada işleri ne o zaman?

Başımdan aşağı kaynar sular dökülüyor. Nasıl akıl edemedim...

- Bu adamlar ne diyor be kızcağızım?

Nermin hâlâ olayın ayırında değil.

- Seni pek güzel bulmuşlar canım, diyorum.

Eksik olmasınlar.

Demek kadın pazarlanan park burasıymış.

Aman sezmesin Nermin.

Adamlar çok uzaktalar, buna karşın gölgeleri peşimizde. Sanki pis bir soluğu ensemde duyumsuyorum. Anayolun karşısına geçip, taksiye oradan binmeye dayancanı yok. Bütünüyle bambaşka yöne giden bir taksiyi durdurup atlıyoruz. Biletini yaktırmak düşüncesinden çoktan vazgeçmişim.

- Otogara diyorum.

Yolun karşısına geçip bir taksiye binsek bize bu kadar pahalıya patlamayacaktı. Bunu bile akıl edecek durumda değilim.

Sürücü yarım geri dönüp, yalnızca bir an şaşkınca bakıyor yüzüme. Başını iki yana sallıyor.

Gaza basıyor.

HALA KANAYAN

O evi anımsa!

Kireç badanalı duvarlardaki resimlerdeydi duyarlıklarımız.

Döküntü pikabın cızırtılı şarkılarında.

Portakal sandığından uyduruk kitaplığımızda gururla bekleyen kitaplarda.

Mercan gözlü, ak, aksak kedimizin yumuşaklığındaydı.

Çok özel, çok özenilmiş dünyamızı gizleyen sararmış tül perdelerde gün ışığı... Perdelerimiz hiç açılmasa da kapımız durmadan açılır kapanırdı.

Sürekli yanımızda -hatta içimizde- dolaşan anı insanlarımızı saymazsak, onlarca kişi... Arkadaşlarımız, karıları, kocaları; çocukları; sabah gazetelerini getiren fırça saçlı çocuk, ev sahibinin şişman karısı, postacı.

Bir de Zülal...

En değişmez konuklarımız ilk gençliğimizin ıştır gibi olduğu günlerden iki yüzdü. Sana ancak şarkılarla dillendirebildiğim, aklımda kalan çocuksu dize kırıntılarıyla çizdiğim Cavidan'la, senin hâlâ görüştüğün, gülüştü-

gün, zaman zaman paylayıp bazen ellerini tutup yüzüne yalvarır gibi baktığın Zülal. Değişmez izleklerimiz; Cavidan'ın bağışlanmaz ölümü, berikinin hâlâ kanayan yarası. Annemin gençliğinden kalma bir şarkı idi Zülal benim için: "Hâlâ kanayan kalbimi..."

O şimdi de kanıyor olmalı.

Ya benim kanayan yüreğim?

Cavidan'ın yalnızca gölgesi girebildi evimize. Bir kitabımın arasından çıkıveren mektubuyla, belleğimin bulanık sularından yüze vuran bir dizesiyle, yüzünün ürkek rensizliği, aksak kedimizin her an tetikte gözleriyle.

Cavidan'ın aksayan ayağı hiç tıkırtı çıkarmadı tahta döşemede. Yaşadığı günlerde olduğunca sessizce girdi eve hep, kitaplığımızdaki çerçevesiz solgun resmine çıt çıkarmadan yerleşti her gün. Oradan, sanırım biraz da hasetle baktı bize. "Benden sonra böyle bir dostluğu nasıl kurabilirsin?" der gibi, suçlar ya da gücenir gibi. Resmiyle her yüzleşmemde seninle kurabildiğim dostluktan utandım.

Zülal nerdeyse her gün uğradı. Kedinin aksak bacağında kesintisiz yaşadığım acıklı anıdan habersiz, çekinmeden, bir fotoğraf çerçevesine yerleşmek yerine senin yatak/divanına kaykılarak oturdu her gün. Somya, bedeninin ağırlığını taşıyamıyormuşçasına, her zamankinden daha acıklı sesler çıkarırdı. Bir kedi miyavlaması sanırdım paslı gıcırtiları. Olağanüstü büyük karnı, çökük avurtları, pençe pençe lekeli yüzü, gün geçtikçe daha da irileşip güzelleşen gözleri, çağlayan dökülüştü saçlarıyla senin Zülal, benim Cavidan'ınımın imgesini kaçırırdı.

Kızarmıydım? Belki.

Hoşbeşten sonra Zülal'in sana ilk sorusu.

- Haber aldın mı? olurdu.

Bomboş gözlerle yüzüne bakardım.

Tam o an usulca mutfağa geçerdim, senin yanıtını beklemeden. Belki de Zülal'in gözlerindeki saat acıyı çaldığı sırada ocağa yerleştirdim çayı. Ne söyledin onu avutmak için, bilmezdim. Bilmek de istemezdim. Mutfakta, bir dize kırıntısından bilmem kaç bininci kez yarattığım Cavidan'la sessiz söyleşime dururdum. Kahvaltıdan kalma ekmekle, üçümüze uyduruk sandviçler hazırlardım. (Cavidan istemezdi. Ölüler yaşamlarıyla beklentilerini de bitirirler biliyorsun. Yaşamın bir beklentiler toplamı olduğuna ilişkin konuşmalarımızı anımsa şimdi; tam yeridir.) Bardaklara döktüğüm çayın buğusunda, sıcaklığın buğulaştırdığı asfaltı mühürleyen çocukluğumuzun ayak izlerini görürdüm. Anılığını anlatırdı Cavidan. Eriyen asfaltta yaşadığı sevgisizliğin solgun yaprakları dökülürdü öteki ayak izleri gibi. "Topal şeytan!" diye bağırarak anılgı kemikli ellerinin izini bırakırdı yüzünde. İncecik yüzü alev alev yanardı Cavidan'ın. Yüzünü ovalarken eli yanardı. Çay bardağı Cavidan'ın yüzü olurdu, elim eli... Çay bardağından elim yanardı.

Zülal iştahla yerdi getirdiklerimi. Bir yandan da yerinirdi:

- İyice yarım dünya oldum, değil mi kızlar?

Susar, gülümserdin. Nice sonra:

- Yakında iki dünya olacaksın kızım, yemelisin, derdin sen.

Ancak o zaman konuşurdum:

- Yemen gerekiyor tabii.

Haksız, yersiz, zamansız bir ölümle; doğmamış bir ço-

cuğa karşı duyulan sorumluluk ayırıştırılmaz bir sarmalda yüreğimde.

Kanepelerin birini mutlaka tabağında bırakıp ıvecenlikle giderdi Zülal. İçinde hep bir örgü olan torbasını son anda anımsardı. Şişlerde mutlaka teki bitmiş bir patik olurdu; öteki yarım, biteceği günü beklerdi. Sen durup dururken kız lisesinde yatılı okuduğun günleri anlatmaya başlardın. Palmiyeleri yaz aşklarına gölgeler düşüren bir masal şehrinde bırakıp geldiğin sıcaklığı taşımaya uğraşırdın evimize. Modası çoktan geçmiş aşk romanlarından gelen sesini dinlerdim. Sesin sararırdı. Gözlerindeki acılı çalar saat büyür, bir kulenin en ucuna yerleşirdi. Kulenin dibindeki bankta ya bir kız beklerdi, ya da bir erkek. Kızı çıkaracak gibiydim; Zülal'e benziyordu. Erkek kimdi?

Nişanlın değildi. Hemen her gün -değilse iki günde bir- kapımızı çalan postacının getirdiği mektuplardan nişanlını tanıyordum. Fotoğraflarından, mektuplarındaki hergelece söylemden, sevgi sözleri bulmadaki ustalığından... Sevgisini bir de grafikler, formüller, şemalarla anlatırdı. O zamanlar sözcüklerin yetersizliğini düşünürdüm. Mektupları bana okutmadan edemezdin. Sevgi ülkesinin sözcükle anlatılamayacak uçsuz bucaksızlığını çizen mektupları... En çok grafiklerle formüllere gülerdik. Sözcüklerde mutlaka hüzn olurdu, yüzlerimize bu ruk gölgeler düşürürdü.

Titrek hüznlerimiz, deli gülüşlerimiz bitince ağlamalar başlardı.

Genellikle hafta sonları, içindeki gezgin kuş kıpırdanmaya başlardı. Somyanın altından sürükleyerek çıkardığın valizin sesi bölerdi ağlamalarını. Üç beş parça ıvır zıvırı gelişigüzel tıktırdıktan sonra valizini alır, eve göz kulak olmamı anımsatmayı hiç unutmadan giderdin. Sen

tam kapıdan çıkarken:

- Annenlere selam söyle, derdim.

- Anladık ulan, sevdiğin böreklerden getireceğiz tabii, derdin gülerек.

Yokluğunda sızılı bir yalnızlığın yanında, tekliğin doyulmaz tadını da çıkarırdım. Evimiz, "evim" olurdu iki günlüğüne. Saatinde kapatılması gereken elektriğin, el radyosunun; bulaşık-yemek nöbetinin gerilimini yaşamadan elli metre karelik özgürlük alanımın keyfini çıkarırdım.

O günlerden birinde, cumartesi sabahı kapım çalındı. Zülal'di.

- Gir içeri, dedim, tıpkı senin gibi.

Çekinmesiz girdi. Belki de ayırımında olmadan benimsemişti varlığımı. Paslı somya ağır bedeninin altında yine bir kedi olup miyavladı. Gelişiyle aksak kedimiz de ortalıktan yitti, tıpkı Cavidan'ın imgesi gibi.

- Yine yuvasına mı koştı ana kuzusu? dedi Zülal senin için, hoşnutsuz alaycılığıyla. Bu tınıyı zaman zaman senin sesinde de bulurdum. "Yine haşladın mı zavallı adamcağız?" derken. Zülal'in kocasına acırdım. Kendini o sevilmeyen adama karşı sorumlu duyardın nedense.

- Bu gece de rüyamda gördüm, dedi Zülal.

Bu kez de senin imgen aramızdaydı ya soru benden geldi:

- Kimi?

- Aaa, bilmiyor musun?

Belki de bilmiyordum. Bir mozaığın parçalarını görmüştüm ama tablo bütünlenmemişi herhalde. Bulanık bir

sevdanın gölgeleri dönenip duruyordu ortalıkta. Yine de net bir bilgi yoktu. Kimdi o adam? Bütün bildiğim, bir saat kulesiyle çevresinde dönenip duran üç sözcüktü: Haber, rüya, gemi. Sezgilerimin fısıltılarına da, tıpkı sizin fısıldaşmalarınıza olduğunca kulak tıkıyordum. Çay, yiyecek getirmek bahanesiyle, derimin altında gizlediğim Cavidan'la birlikte mutfağa kaçışlarımın anlamı buydu. Saat kulesinin altında ince bir kızı bekleten oğlanı sevmiyordum. Uzak bir zamanda, uzak bir coğrafyada, Cavidan'ı yıkık köprü üstünde saatlerce bekleten oğlana benziyordu belirsiz imgesi.

Zülal'in rüyasındaki gemiden inen oğlanın adını o gün işittim. Kibar bir addı. Öykünün özetini öğrendim: Bildik bir aşk öyküsü. Sonu bir elektrik prizine sokuluveren saç tokalarıyla bitmemişti. Belki intihar da değildi. Aldanışım içe işleyen paslı çivisini sökemeyen kerpeten... Yarıya basılan tuz...

Öyküsünün özetini bana bıraktı, yünle şişlerin olduğu torbasını aldı, çıktı gitti; çay da kanepe de istemeden.

Paslı çiviye sökecek gücü düşünüyordum. Onu içinde taşıyordu Zülal belki de. Bir iki hafta sonra doğacak bebeği getiren kanlarla, sarı sularla birlikte paslı çivi de dökülüp gidecekti bir lağım çukuruna. Kendi söylemiyle yarım, senin söyleminle iki dünya olan Zülal tek dünya olacaktı. Yüreğinde acıtıcı bir anının, bedeninde kerpeten çeneli bir adamın ağırlığını taşımadan, uçup gidecekti o kıyı kasabasından. Tutsaklığından, güçsüz yine de inatçı kerpetenin kısılcısından kurtulacaktı. Bir valizde patikler... Günlerini boncuk işlemeleriyle güzelleyen tutukluların sabrıyla işlediği... Konserve kutusunda yetiştirilmiş bir limon ağaççığı güzelliğindeki bebeciğiyle... Kız lisesinin kapısında, saat kulesinin altında hâlâ beklediği esmer bir erkek düşlemini de orada bırakıp, gönlünün yurduna

girecekti, içimde bir sızı....

- Oğlun olursa, sakın onun adını verme, demeyi nasıl da unutmuşum.

Kapı yeniden çaldı.Yoldan dönmüştü besbelli, Ördüğü patiklerden birini yada bir başka şeyi unutmuş olmalıydı.

Koştum, açtım kapıyı.

Uzun boylu, lacivert paltolu, saçları kuzgun karası, gözleri iki hüznün çiçeği bir adam.

Elini uzattı, az önce Zülal'e "Sakın oğluna verme !" demeyi düşümdüğüm adı söyledi.

Öylece kalakaldım.

Ardından seni sordu. Ana kuzusunun yuvasına koştuğunu söylemedim. Titreyen elimi uzattım ona;

- Yok burada, deyip adımını, oda arkadaşın olduğumu söyledim. Sonra da içeri buyur ettim.

Sesimdeki kırık döküklüğü yakaladı mı, bilmiyorum.

Girdi. Az önce Zülal'in kalktığı yere oturdu. Tam da onun bıraktığı, sanırım hâlâ ılık çukura.

Karmakarışık düşüncelerimi toparlamak için mutfağa koştum. Zülal'in istemediği çayı kanepeleri o adama hazırlamak nereden aklıma geldiyse.

Mutfağa bir müzik doldu. İnce bir kadın sesi. Yalvaran bir ses. Belki de el radyosunu açmıştır, diye düşündüm. Kendine pek güvenen bir duruşu, bakışı vardı. Ben yokken, evimiz yalnızca senin "evin" iken gelip gidiyordu sanırım. Eşyaları kanıksamıştı besbelli, yabancılık çekmiyordu.

O güne dek hiç işitmediğim bir müziğin eşliğinde ha-

zırladım çayı, yiyecekleri. Bu kez Cavidan yoktu derimin altında. Tepsiyi güneş düşürmek yine bana kaldı, bir tu-tam kış güneşi...

Teneke tepside titreşen bardaklarla girdim içeri.

Beylik teşekkür sözlerine gerek bile duymadan, elin-deki küçük kutuyu gösterdi. Pili radyomuz değildi.

- Nasıl, beğendiniz mi?

Beğenmiştim. Senin için Japonya'dan getirdiği o kü-çük kasetçalar.

Çayını uzatırken:

- Bu müzik de ne peki? diye sordum.

- Japon müziği. Gittiğim her ülkeden müzikler getiri-rim eşime dostuma. Denizcilerin şansı... Gezmek, gör-mek, müzikler derlemek...

Ortak bir dil bulmuştuk. Dolaştığı liman şehirlerinden topladığı ses çiçeklerini anlatıyordu. Gözlerindeki hü-zün çiçekleri biçim, renk değiştiriyordu. Birden anlatısını, ya-ni Chopin'in piyanosundan dökülen nilüferleri yarım bı-rakıp:

- Zülal'den ne haber, dedi.

Sesinde gizli bir alay vardı sanki (unutamıyorum), içimde açan bütün yapraklar birden kapadı yapraklarını (unutamıyorum), sularım üşüdü...

- Karşılaşmadınız mı yolda? dedim. Sesimdeki hıncı unutamıyordur.

Suskunluğu sorularımı çoğaltıyordu.

- Sizden az önce gitti. Adınızı bile anmadı. Tam yeri-nizde oturuyordu. Az daha erken gelseydiniz...

Sözümü kesti:

- İyi ki karşılaşmadık.

Aramızda kurulus gibi olan bütün köprüler birden yıkıldı. Kıyılarımız uzaklaştıkça uzaklaştı. Artık seslerimiz ulaşmıyordu birbirine.

Kasetçaları oracığa bırakıp, üçüncü çayını bitirmeden kalktı. Ben de kalktım, kapıya dek uğurladım.

İsteksizce vedalaştık. "Defolup gidiyorsun iyi ki" diye geçiriyordum içimden. Kapıyı hemen, biraz da gürültülü kapatacaktım.

Merdiven başında durdu. Başı önünde bir süre bekledi. Duruşu düşünceliydi. Usulca kaldırdı başını, gerisin geri döndü. Ağır ağır yaklaştı:

- Lale'ye selam söyleyin lütfen. Onu göremediğime çok üzüldüm, dedi. Senin adını ilk kez anıyordu.

Uzaklaşıyordu. Ardından seslendim birdenbire.

- Ya Zülal'e?...

Zınk diye durdu. Ellerini cebine sokup yeniden döndü bana doğru. Gelmedi. Eşikle trabzanın arasındaki bir noktadan sesini işittim:

- Lütfen haberi olmasın onun. Hem... Üzmesin kocasını.

Elini sallayıp uzaklaşırken arkasından bağırdım.

Sesimi işitip işitmediğini bile bilmiyorum. İçeri girip, kapıyı sertçe örttüm.

Kireç badanalı duvarlardaki reproduksiyonlar üzüntüme ilgisizdi.

Döküntü pikabımız, el radyomuz, onun getirdiği ka-

setçalar duyarsızdı.

Portakal sandığından yuvasında gururla bekleyen kitaplarımız, geçmişe değil, geleceğe bakıyordu. Yalnızca, İtalyan yazar, Cassola'nın "Çorak Yürek"i önündeki resmine hemencecik yerleşip canlanıveren Cavidan'ın yüzü allakbullaktı:

- Boşuna bağırdın canım, dedi. Bizim seslerimiz kendimize bile ulaşamıyor çoğu kez. Ben de biliyordum o adamın geleceğini. Demin Zülal'in yüreği bende çarpıyordu. Zülal acısını çoğaltmayı seçti, ben bitirmeyi, bütün ayırım bu kadar.

Sustu bir süre. Sonra fısıldadı:

- Hiç gereği yoktu.

- Neyi? dedim, biraz da öfkeli.

- "O geleceğinizi biliyordu ama" diye bağırmanın.

Alamut
Çizgiliforum.com

LEYLAK YORGUNU

Kızılay Postanesindeki esmer kıza...

Telefon ürkek çalıyor.

Açıyorum.

Bir yaylı tambur taksimi... Senin sevdalı yağmurlara benzettiğin.

O mektubun nerelerde ki?

Şarkı ağırdan başlıyor. Çıkaramıyorum ilkten. "Kederin var mı?" dizesinde bir tuşa basılmışçasına belleğimin bandı geriye sarılıyor; dizenin öncesini de yakalıyorum sonrasını da.

"Acaba şen misin, kederin var mı?"

Bu sensin elbette. Bir tek sen merhaba dersin hüzünlü ezgilerle.

Bu soru bana.

Neresinden başlamalı kederin? Şen olmadığımı biliyorum. Kederin hangi rengini anlatmalıyım sana?

İyi misin, diyorum böyle olmadığını bile bile.

Sesin yok, alışkırım. Bu dostluğun bir özelliği de şehirlerarası telefonlarda dakikalarca susarak konuşmalar...

Bilmem kaçınıcı jeton düşüyor. Susuyorsun. Ezgi sürüyor:

"Ne kadar dertliyim haberin var mı ? "

Anlatmanı istiyorum. Derdin ne, bilmeliyim.

"Sen anlatsana!"

Sonunda aldım sesini.

Nakarat azıcık değişerek bir kez daha yineleniyor:

"Ne kadar yorgunum haberin var mı?"

Yorgunluğun da benim sorum kadar sıradan. Cam çerçeve, yemek, çamaşır, toz, söküük cehenneminden, yorgunluktan başka ne üretecektin...

Gelsene buralara diyorum, bunun nice olanaksızlığını, içice görünmez dikenli tellerle kuşatılmışlığını bilmezmiş gibi. Önerim susmalardan daha anlamsız. Susmanın gizli şiirini yaralayan bir som bu.

"ilkyazdan ne haber?" diyorsun.

İlkyaz... Yediveren tomurcuğa durmuştur belki. Leylak uykusunu sürdürse de, vişne gelinliğinin provalarına başlamış olmalı. Aklımdan geçen belirsiz ilk-yaz resimlerini telefonun yanındaki bloknota çiziktirirken ellerimin üşüdüğünü ayırımsıyorum.

Üşütüyor daha, diyorum; gözlerim bloknoutun morunda

Susuşuyoruz.

Senin üşüyen ellerini anımsıyorum. Kanı çekilen tırnaklarını gizleyen cila leylak moru muydu, gül pembesi

mi?.. Kadınlar ellerinde yalancı baharlar açtırırlar da içle-
rindeki göz renklerini nereye koyarlar bilemem.

Ellerinden haber soruyorum. Fısıldıyorsun:

"Bildiğin gibi."

Ya üşüyen acıkmış yüreğin?

Bunu soramam. Ürkek bir kuş yavrusu gibi avuçları-
ma alıp, bir şarkı, türkü, dize kırıntısıyla ısıtamadıktan
sonra ne diye sormalı yüreğin ahvalini.

"Yeni keşifler var mı?" diyorsun.

Gülümsüyorum. Güleç bir sesle, "neye dair?" diye so-
ruyorum, görmüş olmalısın kırık gülümseyişimi.

"İnsana dair tabii."

Nesini vasfedeyim insanın? Yine de anlatmalıyım.
Son keşfim insandaki ayna. Sakın diyorum, kimseyi oldu-
ğu gibi yansıtma. Kırarlar seni sonra.

Aklından geçenleri görüyorum. Şu an bana sövüyor-
sun içinden. "Adam olmadın gitti" diyorsun. Yine de uya-
rımı es geçmiyor, ama düşüncelerini anlatmıyorsun bana,
biliyorum. Uygun sözcükler aranıyorsun. Ola ki, "İyi de
güzelim" diye bir başlangıç arıyorsun. Kırılmak istemi-
yorsun sen de.

Haklısın.

Şarkı sürüyor(muş). Meyana gelmiş:

"Yanında bana da bir yerin var mı?"

Var, diyorum seni yanıtlarcasına. Yanımda sana da
yer var.

"İyi de güzelim, bir kez de sen bana gelsen ya!"

Yine haklısın. Hep sen koştuñ. Kendini çoğaltmak için miydi bu koşmaların, yoksa beni ısıtmak için mi?... Bilemediđim çok şey var insana dair. Sana da... Bende kendi hüznünü görmekten miydi güz parklarının vazgeçilmezliği? Kestaneli yollardan derlediğimiz çağrışım çiçeklerinin benzerliğinden ya da benzersizliğinden mi? Ne olursa olsun, bu kez de ben sana koşmalıyım, hep aynı yerde durup beklemekle yeşermiyor dostluk bahçesi. Sevgi tek tekerlekli bir çekçek arabası değil. Sevginin arabası iki küheylanla gider ulaşılmaz ufukların güzelliğine.

Birden konik şapkalı, çekik gözlü bir cinli oluyorsun. Taşıdığın yükü-sevgiyi-oracığa bırakıp "yoruldum ben" diyeceksin sanki. İçim titriyor.

"Bırakma beni" diyorum hıçkırır gibi.

"Nereden çıktı bu şimdi?"

Sesindeki zorlama şaşkınlığı görüyorum, sesler yalnızca işitilmez; koklanır, dokunulur, görülür.

Başka bir şey söylemeden telefonu kapatıp yol çantamı hazırlamaya duruyorum.

Kısacık bir not bırakıyorum evdekilere.

Tam kapıdan çıkacakken seninle karşılaşıyorum:

"Dur!" diyorsun. "Nereye böyle apartopar?"

Yoksa...

Doğru. Ben kendimi aramıştım telefonla.

Küçük valizi oracığa bırakıyorum.

Telefonun yanibaşına oturup bloknotun moru üzerine çizdiğim ilkyaz resimlerine bakıyorum. Sonra vişnenin her ilkyazda yenilenen, her günde solan sevincini yazmaya duruyorum karalamaların üstüne. Alıcısı olmadığını

bile bile.

Telefondaki şarkının son dizesi uzayıp gidiyor:

"Ne kadar dertliyim haberin var mı?"

Alıcısız el yazmalarının dokusuna sim inceliğinde bir keder sızıyor. Düşen bir damla gözyaşıyla dağılan mürekkep, yalnızlığın parmak izi oluyor.

Bir iz daha.

Bir iz...

Kalemim leylak tomurcuklarına takılıp kalıyor.

AĞLAMA YASAĞI

Odamın, kocaman binalarda koştururan insanlar, ciddi duruşlu doktorlar, yaşlı yaşlı inip çıkan asansörler, sedyeler, üzgün hasta yakınlarıyla dolu bir uzamın küçücük parçası olduğunu bilmiyordum. Nice sonra ayırımsadım. Bulduğum yer, devasa ünitelerin karmaşasından ürküp bir kıyıya sığınmış, okaliptüs ağaçları arasında gizli, geometrisi değişik, yarım daireye benzer bir klinikti. Yanık merkezi.

Gözümü açınca ilk gördüğüm şey, az ötedeki koridor; oradan kimi zaman koşarak, bazen ilgisizce geçen insanlardı. Ak giysili doktorlar, hemşireler, açık mavi formalı hastabakıcılar, giyimlerinden yüzlerindeki maskelere değin hastane yeşili kumaşlar içinde, yalnızca gözleri görünen hasta yakınları. Hepsi yetişkin. Hastalar da öyle. Ayırıcı özelliği olan bir genç vardı. Yirmi yirmi iki yaşlarında, doğuda biryerlerde donmuş, ayakları kesilmiş bir genç. Bilek hizasından... Temiz yüzlü bu delikanlı, durumu son derece olağanmış gibi, araya, tekerlekli sandalyesiyle oradan geçirdi.

Bilincimin azıcık aralanır gibi olduğu zamanlar, bunları ayırımsıyordum. Bazen sedyede birini götürürlerdi, yüreğim ağzıma gelirdi. Odamın arkadaki camı, bahçedeki duru yeşil ağaçlardan süzülen, yine de parlak bir güneş

işığıyla aydınlatırdı çarşafaları, etajerleri, karyola demirlerini... Koridora bakan camdan da bazen hastane personeli, kimi zaman da çok gıcırtilı sedyelerde hastalar geçirdi. Yüzlerini görmediğim bu insanların da yaşadıklarına benzer acılar yaşadığını düşünürdüm. İçimden ağlamak gelirdi; ağlayamazdım. Yasaklar arasında bu da vardı. Sedyede götürülenlerin acısını, somut bir nesne gibi görürdüm.

- Ölü mü götürüyorlar yoksa? derdim eşime.

Benim kadar yaralı, ancak bilinci açık olan eşim:

- Hayır, derdi yalnızca.

Pek inanmazdım ama susardım.

Ara sıra da kollarına takılı serumlar, sargılar içinde, güçlkle yürütülen birileri ilişirdi gözüme. Kalabalık eşliğinde götürülen bu insanların arkasında, sandalye taşıyan birileri olurdu. Çok güçsüz düşen hasta yorulduğu an otursun diye. Topluluk, saygılı bir tören alayı gibi sessizce giderdi. Ben henüz yerimden kaldırılmamıştım, yine sorardım eşime:

- Bu da mı yanmış?

- Öyleymiş.

Kimin, nerede, nasıl, niçin yandığını anlatmıyorlardı, üzülmeiyim diye.

Günün birinde göz erimi uzaklıktaki koridordan hızla geçen o karartıyı algıladım. Neyin nesi olduğunu bilmeden: Varlığını, kimliğini sonradan azıcık keşfettik. Hastanenin en küçük konuğu, on iki yaşlarında bir çocuk. Birçok şey gibi onu da hemen unuttum.

Sık sık dalıyordum, odamıza gelen personelin eşimle konuşmalarından pek birşey anlamadan, fisiltlarıyla oya-

lanmaya çalışıyordum. Ancak, yüzünü bile görmediğim - belki de çok yakından tanıdığım- bir hasta için söyledikleri "ex oldu" sözünü bütün netliğiyle ayırmsıyor, iğne batırılmışçasına yerimden fırlıyordum. Yatıştıyorlardı. "Yanlış anladın" diyor, sonra da çıkıp koridorda gözden yitiyorlardı.

Eşim yeniden yatağına uzanıyor, gözlerini kapatıyor- du. Kusursuz bir akıl adamı. Gerçekliği sızıldanmadan kabullenmede üstüne yoktu. Oysa ben inadına oturmaya çalışıyor, kaçırduğım bütün görüntüleri, sonradan nasıl olsa unutacağımı bilmeden, yakalamak istiyordum. Koridora dikiyordum gözlerimi. Sanki oradan, sevinçli haberlerle biri çıkıp geliverecekti. Ya da çok özlediğim bir yüz... Kimi beklediğimi bilmeden beklemek bir başka öksüzlük olmalı. Bilip de unuttuğum birşey daha vardı. Dışarıdan kimsenin içeriye sokulmadığı. Bunlara karşın, tanıımı güç olan bir umutla bekliliyordum.

Günün birinde odamıza televizyon getirdiler. Eşim, "Yayın yasağı bitti mi?" diye görevlilere takıldı. Belli ki ben derin uykuların belirsizliğinde, yaşadığımız yıkımın sınırlarını bilmeden yaşama savaşı verirken o ancak bir ucundan algılayabildiğim dünyanın parçası olabilmışti. Kimi gerçekleri, zorunlulukları bana da benimsetmeye çalışırken çok yoruluyordu besbelli. Çünkü bir gün doktora, "Ben bu odadan çıkmasına çıkarım ama kafamda bir huniyle. Sonra Bakırköy'e mi giderim yoksa Manisa'ya mı?.. Bilmiyorum." demiş. Şimdi beni çok güldüren bu durum, o günlerde içimi acıtmıştı, anımsıyorum.

Hizmetliler, haber programları dışında herşeyi izleyebileceğimizi belirtip gittiler. Maçları, şarkıcıları, yarışmaları...

Televizyonda hangi izlenec vardı, bilmiyorum. Çünkü ilgilenmiyordum. Yaralarımın nedenini düşünüyordum.

Bacaklarım niçin sargılıydı? Maskeli insanlar bizi sık sık götürüp de niçin derimizi yüzüyordu? Yatağımıza getirdiklerinde ne diye o denli sevecen davranıyorlardı? En önemlisi, bizi buraya nereden, niçin getirmişlerdi?

Mekanik gürültüleri işitmemek için, geçmişimden belirsiz resimler gibi anımsadığım parçaları düşünürken, kapıda belirdi. O karartı... Ancak eskisi gibi delifişek değildi. Utangaç, çekingen, nerdeyse korkak. Uzunca yüzünde, kedere pek de benzemeyen bir keder...

- Gel içeri, dedik.

ÜRkekçe girdi. Sanki tekerlekli sandalyesinin gürültü çıkarmasını istemiyordu; koridorda anlamsız, şenşakrak çığlıklar atarak uçup giderken türlü şaklabanlıklar yapan çocuk değildi. Arabasını kapıya yakın bir yerde durdurdu. Sanki "höt" desek kaçmaya hazır...

Bunaltıcı sıcaklıkta bir Temmuz gecesiydi. Üstelik her yanımız sargılar, alçılar içinde. Anlatılmaz bir biçimde terliyor, sürekli birşeyler içmek gereğini duyuyorduk. Eşim, küçük buzdolabını gösterdi:

- Hadi, dedi. Orada soğuk birşeyler var. Hem sen al, hem de bize getir.

Tekerlekli sandalyesinden kalktı. Notre-Dame'ın kamburunu düşündüren yürüyüşle dolaba gitti, istediğimiz meyve sularını hazırladı; yalpalayarak getirdi.

- Kendine niçin almadın? dedik.

- Olmaz. Ben içmiyorum.

Gülümsedim. Çocuk olacak da, meşrubat sevmeyecek...

Belirgin bir Güneydoğu aksanıyla konuşuyordu. Üstelik, bir bardak vişne suyu doldurdu, döndü; tekerlekli

sandalyesinde, bardaktakini yudumlamaya koyuldu. Ana kucağında rahat edercesine erinçliydi orada. Yerleşiklik duygusuyla anlatmaya başladı.

Sekiz kardeşi varmış. Mardinli imiş aslen. Epeyce önce biraz daha batıya göçmüşler; orada büyümüş. Doğduğu yeri hiç bilmiyordu nerdeyse. "Herhal unutmuşum" diyordu. Oysa doğduğu kentin adını duyduğum an, içime anımsama tadında bir sevinç dolmuştu. Titrek bir görüntü... Öyle ya, bir zamanlar -ne zamandı- o kentin bir yerlerinde yaşamıştım. Sarımsak düzlükte aykırı bir renk olmuştu. Sanırım başka türlü acılar çekmiştik, şimdikine benzemeyen... Neydi onlar?

Elbette... Ne güzel, işte anımsar gibiyim. Evimin yanında da hastane vardı. (Burası hastane değil mi yoksa?) Evet, küçük balkonu ıssız anayola bakan evim Devlet Hastanesiyle komşuydu. Katır sırtında hastalar getirirlerdi. Kanları damlaya damlaya... Daha avludayken ölen yaralıları, onların şivan koparan yakınlarını görmüştüm. Kadınlar oracıkta saçlarını yolup, yüzlerini yırtıp, ellerindeki ölen adamın henüz sıcak bedenine atarlardı. Erkeklerin başlarını öte yana çevirdiklerini o uzaklıktan bile ayırımsardım. Onca dövünmenin bile anlatamadığı acıları yüreğimin başında duyumsar, usulca geri çekilirdim. O yaralılarından birisiyle akraba olamaz mıydı?

Çocuğun bakışları anlattıklarına, balkonda o zaman farklı bir acıyla sarsılan gençliğim denli uzaktı. Ben yine de anlatıyordum. Ola ki birşeyler anımsar. Öylece dinliyordu:

Dayrülzeferan Kilisesi vardı orada. Ortaçağ şatolarına benzeyen evler. Ben o evlerden birinde, roman kahramanları gibi yaşamıştım. Süryaniler, köpekle kadını mekruh sayan şafiiler, el büyüklüğündeki akrepler... O an Mardin'le ilgili aklıma ne geldiyse söyledim de yüzünde

yaprak bile kıvıldamadı. Biraz gülümsesin diye Guareschi öykülerine benzeyen bir izlenimimi bile anlattım, aklıma nereden geldiyse, Merdivenleri uslu uslu tırmanıp dama çıkan eşekleri... Hayır, hiçbir tepkisi yoktu. Sanki Tanzania'dan, Zulu Kabilesinden sözediyordum. İlgisizdi. Yalnızca ailesinden sözedince dili açıldı. Öncelikle amcasıyla dayısını anlattı. "Onlar bana derilerini verdiler" dedi. ancak o an gözleri ışıldayan çocuk, ürkünç yanığını anlatırken, "parmağım kesildi" ya da "düştüm, dizim kanadı" dercesine dingindi. Bedeninin yüzde seksen altısı yanmış işte. Olan biten bu. Doktorlar "umut yok" demiş ama, Selçuk Bey onu yaşatmış. Dünyada böyle yaşayan tek kişiymiş. Ha, Çin'de de kendisi gibi olan biri varmış ama, boşver; o hareket edemiyormuş.

Belli ki eğilip bükülmesinden, koşamasa da yürümesinden, iyi kötü birşeyler yapabilmesinden gizlice göneniyordu. Eğik boynunu zorla doğrultup, kocaman bir insan edasıyla yanmasının öyküsünü anlatıyordu. O "lanet gelece" naylon gömlek tutuşmasa bu kadar olmayacaktı. Bir ara açıp bedenini gösterdi. Çeşitli renkte kumaşlardan yapılmış bir yama bohçasına ya da her evleğine ayrı tohum atılmış tarlaya benziyordu. Skar dediği, dikiş yerine benzeyen kabartılar, çok belirgindi. Bir ara hiç ummadığım bir tümce kurdu: "Vücut fonksiyonlarını engelleyen kontraktürler olmasa bende bu vücut bozukluğu olmayacaktı." Ninemin bir sözünü anımsadım: "Hekim, hekim değil; başına gelen hekimdir." Çocuk, çıplak göğsünü göstererek anlatıyordu; onu incitecek birşey söylememek için, öylece, dikkatle dinliyorduk. Bir ara, hastane serüvenini anlatırken:

- Beni Selçuk Bey diriltmiştir, dedi.

Söylediği doktoru tanıyorduk. Sarışın, ince çizgili, güleç, batılı olduğu her halinden belli, genç biri.

- Nasıl diriltmiştir yahu, dedi eşim; olacak şey mi?

Koridorun ucunda bir yerleri gösterdi.

- Valla diriltmiştir. Aha orada bir alet vardır, beni ona bağlamıştır; iki gün uyumadan başımda durmuştur.

Şaşırmıştık. Geceli gündüzlü iki gün; olur şey değil.

- Peki sonra?

- Ne bileyim. İşte gazeteciler gelmiştir, fotoğraf çekmiştir. Yazılar filan yazdılar.

Birden mahzunlaşıyordu. Çünkü onu diriltten adamın adını yazmamışlardı gazeteye, çok ayıp etmişlerdi. Bulunmaz doktorunun haksızlığa uğramasına çok hayıflanıyordu.

Bize giderek alıştı. Odamızda bir aile havası bulduğundan mı nedir, sık sık uğradı. Hatta yüzgöz olduğumuz bile söylenebilir. Buna karşın, ikramlarımızı her seferinde bin naz niyazla kabul etti. Punduna getirip, mutlaka doktoru Selçuk Beyi anlatıyordu. Ne büyük insan, en eşsiz doktor olduğunu... Yaşlılarınkine benzeyen yüzü birden aydınlandı, sözünü şöyle bağladı: "O benim babamdır."

Bir gün uzaklardan gerçek babası çıkagelmiş; söylediler. Oğlunu, belirli sürelerden sonra yeniden getirmek koşuluyla hastaneden alması gerekiyormuş.

Odamıza girdiğinde ağzını bıçak açmıyordu. Yamuk yumuk bedeni iyice göçmüş, eğri boynu hepten bükülmüştü. Gitmek istemiyordu. Onu olduğu gibi seven, benimseyen hastanede rahat ettiği öylesine belirgindi ki... Hatta bir gün o garip aksarıyla "Yav beni ameliyat yine etmediler" diye yerinmesi gözlerimin önünden gitmez. Sanki "Mektubum yine gelmedi" ya da "Beklediğim havale postadan bugün de çıkmadı" diyen bir yatılı okul öğ-

rencisi... O kadar çok üzülmesinin nedenini sonra anladık: Belirli zamanlarda kanının değiştirilmesi gerekiyormuş. Bu yüzden, ameliyat onun için çok önemliymiş; er-telenmesi gereken bir zorunluluk. Başka çocuklar hatta yetişkinler gibi, "Oh, bugün de atlattık" diye sevinmiyordu. Dahası kara yaslara giriyordu. Yeryüzünde sağlığı için böylesine titizlenen, sorumluluklarını kusursuz yerine getiren başka çocuk var mıydı, bilmem. Gerçekten de büyümüş küçülmüştü.

Gidişle hastaneye bambaşka bir hüzün boyutu katıldı.

Ertesi gün evinden aradı. Yaramaz bir çocuk sevinciyle sık sık geçtiği koridorda duran telefona, merkezdeki herkes koştu. "İyiyiz, rahatız" dediler, bolca selam söylediler. Nerdeyse herkesle konuştu. Yerinden güçlkle kal-kabilen eşim bile telefona çağrıldı. Ondan selam getirdi, çok sevindim.

Doktoru Selçuk Beyin odamıza gelişi, sanırım o geceydi. Mardinli çocuğun telefonundan sözettik: bizi sessizce dinledi. "Evet, bana garip bir bağlılığı var" dedi. "Oysa bazen düşünüyorum. Yaşaması için bu kadar uğraşmakla iyi mi ettik, yoksa kötü mü? Hâlâ karar verebilmiş değilim." Sonra da ameliyat olacağımızı söyledi, gitti.

Birkaç gün sonra memleketinden çıkageldi çocuk. Uzun bir ayrılıktan sonra asıl yurdunu bulmuşçasına mutlu. Tekerlekli sandalyesiyle odamıza girdiğinde sevinç içindeydi. Maskaralıklar yaptı, yanımızdaki hemşirelerle şakalaştı. Onu görmek için, sandalyesinin tekerleklerini çevire çevire gelen ayakları kesik delikanlıya "sana ayak takmayacaklarmış" diye takıldı. Dahası bizi cesaretlendircek şeyler söyledi. Yine de söz kendi durumuna gelince yüzünün ışığı söndü. Ölümüne gidercesine umutsuz bir tavır

vardı. Bir ara "Bu tedaviden sonra bizi çıkarıyorlar yav" dedi. Yatılı okuldan atılan liseli ya da kış ortasında kira evinden çıkarılan bir emekli gibi. Müthiş dokunaklı bir ses, bir duruş.

"İyi ya, evine temelli dönüyorsun. Sıcak yuvanda, ailenle birlikte olacaksın" diyemedik. Bu beylik sözler acısını daha da derinleştirecekti; duygularını bizim de anlamadığımızı düşünecekti.

Yaşamın on iki yaşında bilgeleştirdiği çocuk, telefon numaralarımızı aldı, evinin numarasını verdi; bizi mutlaka arayacağını söyledi. Sarıldık, vedalaştık. Yolumuz düştüğünde arayacağımızı söyledik. Pek fazla inanmadı. Coşkusuz bir sesle:

iyi olur, dedi yalnızca.

O gün tekerlekli sandalyede değildi. Sanki en iyi dostuyla sonsuza değil ayrılması gerekiyordu, kendini buna hazırlamak zorundaydı. Birden onlarca yıl yaşlanmışçasına, yalpalayarak çıktı, gitti. Ardından derin bir burulmayla baktık. Ağlamak yasaktı zaten. Az sonra da sargılarımıza, ilaçlarımıza, acılarımıza döndük.

Gidişinden bir süre sonra, doktoru fotoğraflarını getirdi. Hastaneye getirildiği gün çekilenler dehşet vericiydi. Sonrakiler, giderek düzelişin tanıkları. Mucize sayılabilecek iyileşmeye karşın, doktor rahat değildi. Literatüre giren başarısına sevinemiyordu. Onu anlıyorduk. Çocuk dışarda gerçekten mutsuz olacaktı. Sağlığına bütünüyle kavuşması olanaksızdı. Yaşam boyu simetriden yoksun bir bedeni taşıyacak, aykırılıkları kolayca kabullenemeyen bir dünyada çok sancılı çekecekti. Günün birinde mutlaka âşık olacaktı, çoluk çocuğa kavuşmak isteyecekti belki. O zaman yaşadığına pişman olacak, "Lanet gelsin" diyecekti.

Tam âşık olacak çağdaki doktor, çıkarken, ameliyat günümüzü bir daha anımsattı. Neşter korkusunun verdiği ürpertiği unutmaya çalışırken, "Yav, bizi yine etmediler ameliyat" diyen çocuğu düşünüyordum.

O, temelli gitmişti. Biz daha bir süre kalacaktık besbelli.

Ameliyattan sonra sargılar içinde yataklarımıza getirildik, kundak bebekleri gibi uzatıldık. Ahlar oflar çekeerek, ağrı kesicilerle uyku ilaçlarının yardımıyla uyumak, ağrılarımızı unutmak için çabalıyorduk.

Biraz sonra dalmış olmalıyız ki, koridordaki telefonun sesiyle uyandık. Hemşirelerden biri yüksek sesle, memleketinden O'nun aradığını söyledi. Bir devinim, canlılık başladı. Herkes telefona koşuyordu yine Ayakları kesik delikanlı bile, sandalyesinin tekerleklerini hızlı hızlı çevirerek koşmuş olmalı. Ancak kimi sözcüklerini anlayabildiğimiz konuşmaları bize ulaşmadan yitiyordu. Tıpkı Onun koridorda bir belirip bir yiten görüntüsü gibi...

Kesik ayaklarına takılacak protezi bekleyen delikanlının sesi geldi:

- Sizi istiyor!

Eşim ameliyattan henüz çıktığımızı, her yanımızın sargılı olduğunu, oraya kadar gidemeyeceğimizi söyledi. Ayaklarını bir kar vurgununda yitiren delikanlı, denilenleri aktardı; bize yeniden seslendi:

- Hiç olmazsa bağırınlar diyor; seslerinizi duymak istiyormuş.

Yerimizden kıpırdamaya ne sargılar izin veriyordu, ne de ağrılar... Eşim yerinden doğrulmak istedi, olmadı.

Ellerini ağzının iki yanına götürdü. Bize oldukça uzak

telefona doğru gücünün yettiği kadar bağırabildi yalnızca:

-NurullahL.

O kadar.

Ağlama yasağı hâlâ sürüyordu. Yine de usulca kuruladık gözlerimizi.

2 Temmuz 1993-20 Aralık 1993

Ankara

Alamut
Çizgiliforum.com

TÜKENİŞİN USTALARI

İkinci gölgesinin biraz serinlettiği sokaklardan, her zamanki sessizliği ile, terkedilmiş ve unutmşluk duygusunu yaşatan toprak yolların kokusunu içine çeke çeke geçti. Kaygılı dalgınlığından papaz efendinin tok sesiyle sıyrılına dek, yaşadığı bütün son günlerin son gecelerin acısını bir daha, bir daha yaşadı.

Gümrah sakalının çatalını sıvazlayarak birleştiren papaz efendi işittiklerinin doğru olup olmadığını sordu ya, Edvard Usta yalnızca başını sallamakla yetindi. Başka bir açıklama yapmadı. Papaz da üstelemedi. Boğuk bir sesle esenlikler diledikten sonra siyah cübbesinin eteklerini savurarak yürüdü gitti.

Edvard Usta bir süre bulunduğu yerden kımıldamadı. Unuttuğu bir şeyi anımsamak istercesine başını kaldırdı. Sokağın bittiği yerden görünen çıplak dallara baktı uzun uzun. Unutulmuşluğu, yoksulluğu, direnişi simgelercesine kasabayı kuşatan bu dağlarda, kendine çok yakın bir şeyler bulurdu hep: Kıraç, kimsesiz ve sessiz. Severdi bu dağları. Çetin kışlarda kar örtüsüne sarınan, baharda gün batımının sarı, mor, leylak rengi ışıklarıyla şenlenen bu çiçeksiz dağlar, yurdunun dağlarıydı. Kendisi de bu toprakların insanı.

Raşel'in ölümünden sonra, tek avuntuyu bu dağlarda

aramıştı. Her ikindi serinliğinde evden çıkardı. Üstünde hep aynı gri giysileri, kasabanın iki kesimini birbirine bağlayan karayoluna doğru yürür, yolun kıyısından başlayan yoz tarlalara vururdu. Zehirli böceklerden, akreplerden ürüp çekinmeden; taşlardan kayarak, taşlara tutunarak dağlara tırmanırdı. Oradan kasabaya bakıp, geçmişini düşünürdü. Babasını, anasını, ustasını. Onu bu dünyada var eden, sonra da çekip giden sevgili yüzleri.

Sanki bu kasabadan hiç çıkmadığını, başka bir yerde hiç yaşamadığını düşünürdü kimi kez. Askerliğini yaptığı o kıyı kenti de, asker arkadaşları da hiç olmamıştı sanki. Hele ikide bir, "Sen sünnetli misin lan Edvard" diyen yazıcı hiç... Askerlik biter bitmez, anasına sığınan güçsüz bir çocuk gibi bu kasabaya koşmuş, işine sarılmıştı. Özene bezene taş yontmuştu. Ustasından öğrendiği yıldızlan, çiçekleri işlemişti taşlara. Kasabanın dağlarında ovalarında açmayan çiçekler, onun taşlarında açmıştı.

Gün kararmaya yüztutanda, ağır ağır inerti dağlardan. Karayolunun kıyısına gelir, bir süre de düzlükten bakardı kasabaya. Kendisini almak için yavaşlayan minibüslere binmez, yoldan geçen tek tük insanlarla selamlaşır, sonra da asfaltın kıyısından ağır ağır yürüyerek evine kapanırdı.

Tek odalı pırıl pırıl evi, hiç de dul birinin evine benzerdi. Siirt battaniyesi örtülü divana uzanır, karşıdaki duvar halısına bakardı saatlerce. Kucağında Çocuk İsa'yı tutan Meryem'in yüzü, giderek Raşel'in dua ettiği ikona bir mum yakar, onun sessizce eriyişini izlerdi bir süre de... Mum eriyip tükenmeden uykuya geçmiş olurdu. Düşünde hep dağlan görürdü.

Artık dağlara tırmanamıyor. Yaşlılığın yorgunluğundan yüreği sıkışıyor, dizlerinin bağı çözülüyor. Yalnızca ikinci saatlerinde sokağa çıkıyor. Gri gölgesini bir süre sokaklarda dolaştırdıktan sonra, eski dostu Robert Ustaya

uğruyor.

Bugün, son kez gidecekti dostuna.

Bulunduğu yerden, sokağın iki yanına sıralanmış evleri taradı gözleriyle. Çoğu kendi elinden çıkan, ak taştan dantelsi yapıları. Özellikle belediye başkanının evine takıldı gözleri. Ustalığının en olgun döneminde; yılların birikimini, inceliğini nakışladığı taşlarda gençliğini, umutlarını bir kez daha duyumsamak istercesine... Yürüdü, yorgun elleriyle kapı oymalarını okşadı bir süre de...

Bu nakışlar, bu taşlar; yani bütün inceliklerle güzellikler, gençliği kadar uzak ve anlamsızdı artık. Alınlığını lalle motifleriyle bezediği bu ev de, Raşel'in Süryani Gömütlüğündeki taşı da...

Karısını anımsayınca, içindeki solgun yaprakların birazı da daha döküldü. Bundan böyle ona gidip, kendi elleleriyle oyduğu ilk ve son gömüt taşıyla dertleşemeyecekti artık. Raşel'le yaşadığı güzel yılların dökümünü yapamayacaktı dingin bir hüznle. Suladığı toprağa bir dal fesleğen bırakıp uzaklaşamayacaktı.

Ya kendi gömütü?

Dünyanın öteki ucunda, soğuk bir ülkedeki yabancılar gömütlüğünde çürüyüp gideceğini görür gibi oldu.

İlerledi. Sokağın sonunda bir an yeniden düşündü. Son kez Raşel'e gidip ondan özür dilemek geçti içinden. Sonra cebindeki uçak biletini yırtıp açmaktan korktu. Erkek kardeşi Samuel mektubunda, çok dikkatli olması gerektiğini, uçağın gününü, saatini, kesinlikle unutmamasını tekrar tekrar belirtiyor. "Bu fırsat bir daha ele geçmez" diyordu. Gitmekten başka umarı yoktu. Madem ki kararını vermişti bir kez, artık durmak olmazdı.

Ayaklan onu dostuna doğru götürüyordu. Birden ayn-

mında olmadan oraya geldiğini algıladı. Tozlu vitrin camındaki "Kuyumcu Robert Soysal yazısını belleğine kazımak istercesine bir kez daha okudu.

Buraya her gelişinde, nedense Robert'in oğlu Şükürü'yü, onun İstanbul Kapalıçarşı'daki dükkânını anımsardı. Yine öyle oldu. Bir an tozlu vitrin de, önündeki çöp kutusu da silindi. Kapalıçarşı'daki dükkân belirdi imgelelerinde. Vitrinleri kadifeli, her yanı cilalı tahtalarla kaplı ışıllı ışıllı dükkânın tabelası bile, Şükürü'nün artık çok değişik bir dünyaya ait olduğunu anlatmaya yetiyordu. Oval bir cam üstüne altın yıldızla yazılmış o tabelayı ilk gördüğünde nasıl da şaşırmişti. Raşel'i İstanbul doktorlarına götürdüğünde, belki bir yardımı olur diye Şükürü'yü aramış, ancak dükkânı bulduktan sonra içeri bile girmeden yürüyüp gitmişti.

Birden yaşadığı ana, uzama döndü Edvard Usta. Görmeden edemediği dostu Robert Ustayı, onun tezgâh gerisinde pişirdiği kahveyi içmeden duramadığını, bunlardan ayrılmanın acısını düşündü: "Birlikte içeceğimiz son kahvemiz olacak bu belki de."

Dükkândan içeri süzüldü.

Yörenin en usta kuyumcusu olan dostu, bu kez hadde-nin başındaydı. Belli ki çırağı gelmemişti bugün. Akli fikri top ve kız kovalamaktaydı keratanın. Belki de Robert Usta yol vermişti haylaz oğlana. Alışverişe gelen kızlara kadınlara öyle bir dalıp gidiyordu ki, haddeyi de unutuyordu, gümüş parlatmayı da... Elinde ince tel fırça, öylece kalakalıyordu.

Dostunu hadde başında görmek yadırgattı Edvard Ustayı. Kirli minderi çanak gibi çukurlaşmış tabure, çekilmiş bir dişin oyuğunu düşündürüyordu. Tabure mahzundu, her zamanki yerinde olmayan Robert Usta da yorgun.

Daha birkaç yıl önce Suriyeli toprak ağalarına çalışan Robert Usta, artık yalnızca askeri birliğin subaylarına çalışır olmuştu. Kasabaya gelen her subayın eşi, çanta dolu su gümüşle ayrılıyordu buradan. Birinci elden, üstelik imalat fiyatına...

Kıvırcık ak saçları telkari gümüşler gibi parlayan Robert Ustanın çatık kaşları aralandı. Edvard Ustayı görünce. Kırıxık yüzü gerilip aydınlandı. Loş, basık dükkânın griliğinde bir hançer ışıltısıyla parlayan gümüş teli, kütükten tezgâhın kirli yüzüne bırakıp, dostuna doğru yürüdü. Onu omuzundan sarıp:

- Gel yahu, dedi. Bir türlü bırakamadın şu utangaçlığı.

Tezgâh ardına birlikte geçtiler. Kuyumcu, küçük tüpgaz ocağını çıkardı hemen. Titreyen elleriyle yaktı. Kararmış bakır cezveyi plastik bidondan doldurdu. Hiç konuşmadan, bir kimyacı titizliği ile pişirdiği sade kahveyi kulpsuz fincanlara özenle döktü. Daha dolu olanını konuğuna verdikten sonra da suskunluğunu sürdürdü.

Yakınmayı hiç sevmeyen Robert Usta, en gizli acılarını yalnızca taş ustası dostuna anlatırdı. Yıllar önce bir kez Şükrü'den dertlenmişti. Oğlunun söz dinlemeziğinden, İstanbul diye tutturmasından. Edvard Usta, öz yeğeni gibi sevdiği Şükrü'yü savunmuştu o zaman.

- Aslında haklısın, demişti kuyumcu. Burada kalırsa bir adım ilerlemeyeceğini ben de biliyorum. Yine de ağırıma gidiyor işte. Ne de olsa bizim yurdumuz burası.

Sonra da fısıltıyla asıl kaygısını eklemişti:

- Benim asıl korkum adıma gölge düşürmesi. İyice ustalasmadan telkari kuyumculuğu yapılır mı?

Bu kez ne Şükrü'den sözettiler, ne de yaklaşan belediye seçimlerinden. İkisinin de oyu hep müslüman adayındı

bugüne dek. Bundan sonra Robert Usta adaylardan hangisine verirse verirdi artık.

Kuyumcu, yaklaşan ayrılığın acısını yüreğinin en korunaklı yerine gizleyerek, küçük hasır kürsüyü dostuna doğru çekti. Gri gözlerini bir süre Edvard Ustanın ellerine dikti. Bu eller, suları kesik çeşmeleri düşündürüyordu. Yakında kendi elleri de kuruyacaktı böyle. Titremeleri artmıştı çünkü. Yaptığı iş günden güne değer kazansa da, içinin ışığı sönüyordu. Sanki Edvard Ustanın gidişiyle büsbütün kararacaktı.

Sessizlik bir bulut gibi asılıydı havada.

Robert Usta gömlek cebinden gümüş tabakasını çıkardı. Sigaralardan birini seçerek dostuna uzattı. Kendi sigarasını yakarken de o çok eski Süryani türküsünü mırıldanmaya başladı. Edvard Ustanın taş, kendisinin gümüşe işlediği duyarlıklar, umutlar, umutsuzluklar, bekleyişler, kavuşmalar, yeryüzünden silinmeye yüz tutmuş bu dilin seslerine işlenmiş gibiydi. Çıplak dağların yalnızlığı, devedikenlerinin direnginliği, toprak yolların tozunu, Dayrülzefaran'ın serinliği... Bu kadar mı? Buradan İstanbul'a göçenlerin özlemi, İsveç'tekilerin dönüşsüzlüğü. Taşın, gümüşün, tükenişin iki ustası, çağlar ötesinden geliyormuşçasına tozlu ve boğuk bu türkünün peşine takılıp gittiler.

- Yarına yolcuyum, dedi Edvard Usta.

Beriki türküsünü kesmedi. Sesi biraz daha ölgünleşti ya, ezgi sürdü.

- Hiç oyalanmayacağım İstanbul'da. Biraz zaman bulursam Şükrü'ye uğrarım belki.

Robert Usta ancak o zaman türküsünü kesti, içindekileri söze döktü:

- Boşver. Dün telefon etmişti, gideceğini söyledim.

Birden umutlandı Edvard Usta. Bir merak. Şükrü'nün üzülmüş olabileceğine ilişkin bir iz aradı dostunun yüzünde. Ne de olsa yeğeni sayılırdı.

- Gitmene sevindi diye sürdürdü sözlerini Robert Usta. İyi ediyormuşsun.

İçinde bir dal kırıldı taş ustasının. Severdi Şükrü'yü. Üçü de ölü doğan çocukları için biriktirdiği bütün sevgileri verdiği Şükrü'nün ilgisizliği, yorgun yüreğine bir yumruk gibi oturdu. Yine de dostuna belli etmemeye çalıştı incinmişliğini:

- Oğlan haklı. Kalıp da ne edeceğim buralarda. Orada işsizlik maaşıyla bile geçinirim.

- Yok dostum, ben sevmedim bu İsveç işini. Sen burasını. Anlaşamazsın oranın insanıyla. Dillerini bile öğrenmeden ölüp gideceksin.

"Herkesin yalnızlığı kendine" diye geçiriyordu içinden Edvard Usta. "Şükrü'nün nesine benim açlığım, kimsesizliğim."

Her zaman ki gibi zengin kalkışıyla kalktı taş ustası.

- Ben gidiyorum, dedi.

- Nereye gideceksin şimdi?

- Son kez kasabayı dolaşacağım. Sonra da konu komşuya veda...

Robert Usta anlamıştı. Dostu, yaptığı evleri dolaşacaktı. Üzgün bıyıklarını çekiştirerek avutucu birşeyler düşünüyordu ki, Edvard Usta bir anahtar uzattı ona.

- Al bunu. Evdeki partalları birilerine verirsin artık. İs-

ter kiliseye, istersen...

Süryanice konuşuyordu. Sözlerinin sonunu getirmeden çıktı, gitti.

Robert Usta onun arkasından bir süre bakakaldı. Sonra tezgâhın altındaki camlı bölmeye uzandı. İlk bir broş çıkardı. Derken bir yüzük, bilezik, küpe, iki ağızlık. Küçük parçaları teker teker eski gazetelere sardı. Sonra hepsini bir şekerdanlığa doldurdu, paketledi. "Yarın işe gelirken evine uğrar hem bunları veririm, hem de bir kez daha görürüm onu" diye düşündü. "İstanbul otobüsü öğleye doğru kalkar nasıl olsa."

Ertesi sabah, gümüş paketiyle Edvard Ustanın kapısında daydı. Sevinçle korku karışımı bir duygunun gelgitiyle çaldı kapıyı. Edvard Usta, kadın takılarını, kardeşi Samuel'in İsveçli karısıyla kızlarına verirdi. Belki böylece, ona bir süre iyi davranırlardı. Sevinci bundandı.

Ya korkusu?..

Yeniden çaldı kapıyı. Açılmadı. Dün çok dolaşmış, yorgunluktan ağır bir uykuya dalmış olacaktı Edvard Usta.

Ondan bir gün önce aldığı anahtarını anımsadı.

Çıkardı. Kapıyı açıp girdi. Geniş toprak avlunun en ucundaki odaya doğru yürüdü.

Kuyumcunun gözleri alacakaranlığa bir süre alışamadı. Sonra algıladı. Sımsıkı kapalı perdeleri açınca, sarımtırak bir ışık doldu odaya, eşyalar belirdi. Yaz kış hep aynı yerde duran soba, çıplak tahta masa, üç sandalye, yerdeki el dokuması doğu kilimi, divan. Siirt battaniyesi özenle katlanıp, sandalyelerden birinin üzerine bırakılmıştı.

Robert Usta divana yaklaştı. Dostunu korkutmadan uyandırmak istiyordu sanki. Usulca seslendi:

- Edvard... Dostum...

Taş ustası ses vermedi.

- Edvard, ben geldim... Robert... Uyan hele...

Yanıt yoktu.

Yorganın ucunu kaldırdı. Onu sarsıp uyandırmak isteyen eli, birden Edvard Ustanın eli gibi buz kesti.

Taş ustasının mermer bir yontuyu düşündüren yüzü kıpırtısızdı. Acıyla kasılmış çizgiler, aceleci yüreğinin görünmez elleriyle son taş ustasının dingin yüzüne son kez işlenmişti...

OLUM ERKEN BİR AKŞAMDIR

Bekleniyordu demiyorum. En beklendiği zaman bile, için için 'gelmesin' diye dua edilen bir konuktur ölüm. Asık yüzlüdür, sevimsizdir, istenmez ya yine de gelir.

Elimde son şiirin. Temizlemek için, ilk kez girdiğim çalışma odanda, masanın üzerinde buldum. Yarım kalmış. Dededen kalma antika masana çok yakışan dizeler... Bir zamanlar edebiyat fakültesinde okuduğumu o zaman mı anımsadım nedir? Oracığa bırakıverdiğim toz bezi, bırakılmışlığın parmak izi gibi kaldı. Şiirini üç kez okudum. Dikkatle. Bir mahlasın yok muydu?

Senin yaşadıklarını hiç kimseye soramam. Hele bundan sonra...

"Ölüm" diyorsun şiire başlarken. İlk sözcüğün... "Ö" harfine takılıp kalıyorum. Sanki gözlerin, şaşkınlıkla bana bakıyor. Odana girmemi yadırgıyorsun sanki. Sonra bir çocukluk oyununa dalıyorum, usulca. Yıllar önce görülmüş bir düşe yeniden, sessizce giriyorum. Çocukluğuma. Ürkek, renksiz, çok çalışkan, çok uysal bir kızdım o yıllar. Buna karşın, babam öfkelendiği zaman Ö'yü düşündüren umacı bakışlarıyla bakardı yüzüme. Sonra sen oldun yaşamımda. Ne tuhaf, benim dışımda herşeye sevgiyle baktı gözlerin. Bahçeyi dolduran çiçeklerden sardunyalarına, saat çiçeklerine; adları Cimcime ve Hayta

olan sincaplarına, sedef saplı bir çakıya, kabzası kakmalı kamalara, Naima Tarihine. Kusursuz bir İngiliz kumaşının dokusuna bakarken parlayan gözlerin, bana çevriline hem korkan, hem de korkutan ürkünç noktalara dönüştü. Oysa sevgi dolu biriydin Ziya Bey. Suluboya resimler yaparken, bu dünyanın çok ötesinde bir yerlere giderdin. Bahçedeki yorgun dut ağacını füzenle kimbilir kaç kez çizdin... Kıyılarında düş kayıklarının uyukladığı kurmaca denizleri, unutulmuşluğu sayıklayan karlı dağları... Dağlar geçmişindi, denizler geleceğin... Artık ikisi de yok.

"L" harfine güçlkle geliyorum. Sanırım ağabeyimin gönyesiydi. Sonra yaşamımın keskin dönemeci oldu. Bir adım gidemedim, -nereye gidebilirdim ki?- köşesine sıkışıp kaldığım bir dik aç. Hâlâ oradayım. L salonun tozları beni bekliyor şimdi. Temizlik sırası orada. Birden boşaltılmasıyla yalnızlığımı iyice çoğaltan bu konak yavrusu evde daha ne kadar kısıtılmış kalacağımı bilemiyorum.

"Ü" yalnızca kızının adını başlatan bir harf mi Ziya Bey, ne dersin? Ya da bitiren... Onu hiç görmedim. Resimlerindeki karlı dağların ardında biryerlerde olmalı şimdi. Yüzünü hiç görmedim. Evde ara sıra adı geçti, o kadar. Kimi zaman, anneciğinle konuşmalarından, kızınla, telefonla görüştüğünü anlardık. "İyiymiş" derdin. Benimle kızın Ülkü hakkında hiç konuşmadın nedense. Bir büyük sevdanın büyük gizini sakladın sanki. Yüzünü bile görmediğin damadın için "sorumsuz adamın biriymiş" dediğini iştirdim yalnızca, o kadar. Gizli bir gülümseme yüzümü yalar geçirdi. Senin sorumluluk bilincini düşündürdüm; için için eğlenirdim seninle. Yine de yalnızca sili soluk bir çocukluk fotoğrafını gördüğüm kızın Ülkü için üzüldüm. "Gelsin buralara" diyecek oldum bir kez. Bizde kalmasını isteyecektim. İki kadın, birbirimizi belki anlardık. Olmadı. Öyle baktın ki yüzüme, diyeceklerimin sonunu getiremedim. Hiç unutmuyorum; masadaki dö-

küntüleri toplayıp mutfağa kaçmışım. Ağlamak için değil, düşünmek için hiç değil... içime çöreklenen umutsuzluk yumrusunu dağıtmanın umarını kirli tezgâhı temizlemekte bulmuştum. Bardakları yıkayıp yerlerine yerleştirmiştim.

Ben hep, birşeyleri biryerlere yerleştirmekle geçirdim ömrümü. Yine de seni hiçbir yere yerleştiremedim Ziya Bey.

"M" harfine gelmişim. En çok onu düşünüyorum bu sıralar, "Mürşide"yi. Onun varlığından haberim olmadığını sandın. Dahası çok şeyden habersiz olduğumu... Oysa dört duvar arasına kibarca hapsedilen kadınların antenleri çok güçlenir; bunu da bilmedin. Pek sık anlattığın bir şey vardı: Hani atlar, başlangıçta çift toynaklıymış; zamanla işe yaramayan toynak yok olmuş. Bende tam karşıt bir gelişme oldu efendim. Belki de hiç olmayan bir duyu gelişti; sezgi... O saf kıza -şimdi de saflıkla suçlanan bir kadına, yani bana- hiç yakıştıramadığınız bir özellik. Bir kez "Abdal'a malûm olurmuş" dedi anneciğim benim için. Çok bilmiş yakınlarının alay ettiği saf yürekliliğimin yerini cinfikirlilik mi aldı da şimdi, senden kalan el yazmalarını inceliyorum. Yoksa yaşarken anlayamadığım dünyanı, şiirlerinden mi anlamaya çalışıyorum?..

Eskiden hiçbir şeyi bilmiyordum. Ah, şimdi hiç kimseler bana ilişkin birşeyleri bilmiyor. Ne acı, herşey olup bittikten sonra kimi şeyleri öğrenmeye çalışıyorum.

İkinci sözcüğün ilk harfine gelmişim: "Erken"

E'nin kabuklarını soyarak yıllarımı alacak belki. Evliliğin; yani birincisi, karlı dağların ardında kalan... Evliliğimiz; bir görev bildiğim birlikteliğimiz... Evimiz, eşyalarımız... Çocukluğumda, dişleri kırık bir fildişi taraktı E harfi. Şimdi başka şeylerin anahtarı. Hayır, o en eski duy-

guyu aşkı eskiten ben değildim. Bana sevda yorgunu geldin. Evin, evim olamadı işte. Sen o uzak şehirde bırakıp geldin gerçek yuvanı; ilk aşkınla kızını. Nedenini hiç öğrenemedim. Emine miydi adı yoksa?

"Erkek" dedi annem senin için. Seninle evlenmek için beni zorlarken tamı tamına böyle dedi; Eğdim boynumu...

Er'din sen efendiciğim. K'lar, E'ler, M'ler erliğini büyüttü. (Sahi Mürşide duymuş mudur öldüğünü? Parasızlıktan bir ilan bile veremedik de...) Acaba benden daha mı çok üzülmiştir? Onu hiç görmedim; Necla'yı tanıyorum.

Camide, kalabalığın içinde gözlerim onu aramadı dersem yalan olur. Yoktu. Büyük aşkın santralci Necla'yı görmedim törende. Ancak herkes beni gördü. Sessiz, onurlu, ağırbaşlı, dul hanımefendi; karın... İlk kez o gün ilgi odağıydım. Anneciğim ölmüş olmasa, bu ayrıcalığı bile yaşayamazdım.

Niçin o kadar sıradanlaştırdın beni Ziya Bey?

Necla için evliliğimizi bozmaya kalktığında, kimi dostların niteliklerimi anımsatmış. "Nitelik değil, sevgi arıyorum" demişsin. Sonra "Öylesine katı, tepkisiz ki bazen bir kalıpla yaşadığım duygusuna kapılıyorum?"

Nedense "manken" demeye dilin varmamış. Haklısın Ziya Bey; mankenler güzel olur. Bencileyin kilolu, eklemeleri iş yapmaktan şiş içinde, bacakları varis düğümleleriyle dolu bir kadına, durmaksızın çalışsa da "kalıp" denilir. Sana temiz gömlekler, ütülü pantolonlar, beş çayları, sade kahveler yapmaktan; bulaşıkçılığı, temizlikçiliği, aşçılığı sızıldanmadan yapmaktan, aynalara göz atmaya bile fırsatım olmadı. Fakülte diplomamı bile unutturan soylu bir tutsaklığı yaşadım Ziya Bey. Yirmi yıl süren bu didinmeler toplamından, üstüne üstlük sevgili anneciğinin ya-

saklarla ördüğü çitlerden fırsat bulup da kadınlığın mis kokulu bahçelerine atlayamadım.

Belki de cinselliği daha bebeklikten öldürülen kızlardan sevgili olmaz efendim.

"Bir akşamdır" diyorsun şiirinde.

Bir akşam çıkagelmişsiniz. Yirmi yıldan fazla oluyor. Mevsim yaz. Havasızlıktan solmaya yüz tutmuş bir çiçek olan gençkızlığımın yaprakları, seni görünce dirilmeye başlamıştı sanırım. Unuttuğum, belki de hiç yaşamadığım bir ürperti... İkimizin birlikteliği, iki uzak akrabayı mı yakınlaştıracaktı? Bunu hiç düşünmemiştim. Acaba beni beğenecek miydin? Bütün dünyam bu soruda odaklaşıyordu. Çayları taşırken, izlendiğimi ayırımsıyordum. Sessizce puanlar veriyordunuz bana belki de... Bu kaygılarla taşıdım çayları, kahveleri. Beğenilmemekten çok korkuyordum. Ardından bir umut ışığı patlıyordu: Uzaktan uzağa hayran olduğum akraba oğlu, beni seçmeyi düşünmüş... Yüzümü allar basıyordu. Siz gittikten sonra, annem beni yan odaya çekti. Görücülüğe gelmişsiniz. Başıma bir devlet kuşu konmuştu. Benden hayli büyüktün ama, zararı yoktu. Eh, ben de çocuk değildim artık. Evet, biraz fazla hareketli yaşamıştın. Başından bir evlilik geçmişti ama, olsun. Başını sallamayan ağaç olmazdı. Hem sen yıllarca dilediğin gibi yaşayıp hevesini almıştın. Annem senin kursesiz bir ev erkeği olacağına inanıyordu. Duldun ama çocuksuz sayılırdın, daha ne istiyordum! Hele yaşım otuzu geçmişken...

Siz gittiniz, düşündüm...

Şımarık bir prense yakıştırılan, hoşgörülen herşeyi yaşadığını biliyordum. Akraba arasında bir söylence olup dolaşırdı serüvenlerin. Yedeksubaylığının -o zamanlar fakülteyi bitiremeyenler de yedeksubay oluyormuş- o karlı

şehrinde, kışlanın daha da üşüten havasından güzel bir dulun kollarına sığınmana ses çıkarmayanlar, sıra nikâha gelince aile şerefini anımsamışlardı. Kübra'nın "ne idüğü bilinmez"liğinden etekleri tutuşmuştu. İmam nikahıyla evlendiğinizde, Kübra beş aylık gebeydi. Ailenin seni reddetme tehdidine dayanamayıp o karlı şehirden döndüğün zaman, kızın Ülkü üç yaşındaydı. Hani evlendiğimiz yıl. Sana bir sürü örtüyle, dantelle birlikte diplomamı da götürmüştüm çeyiz diye. Bir yığın ıvır zıvır işte.

"Rüyalardan riyakâr" olan ölüm alıp götürdü seni Ziya Bey.

Hayallerinin ortasına sevimsiz bir gerçek anıtı gibi dikilmek istemezdim. Birbirimizi mutsuz ettik. Şu güz akşamında, çalışma masana ilk kez oturdum. Son şiirinin harfleri, sözcükleri, dizeleri arasında seninle mi yoksa kendimle mi hesaplaşıyorum, bilmem. "*Hayaller*" diyorsun. Sen yaşadın onları. Aklına ne estiyse, canın neyi çektiyse... Aile dostu doktorunuz "ölürsünüz" dedi sana "Bırakınız bu sigarayı". Hiç karşı çıkmadın. "Olur doktorcuğum" deyip bıraktın sigarayı; pipoya başladın. Birazdan raflarda dizi dizi duran pipoların da tozlarını alacağım. Kitaplıktaki pipo, ağızlık koleksiyonuna bakıyorum şu an. Yaşeminden, oltu taşından, Erzurum taşından, Süryani gümüşünden, kehribardan, akikten, gül ağacından...

Çeşitliliği hep sevdin Ziya Bey. Kaliteyi de... Yine de Necla'ya tutkunluğunu anlayabilmiş değilim. Bu yanda da dizi dizi teşbihler... En pahalısından, en ucuzuna... Şu kehribar teşbih en sevdiğim parçaydı; dedenden kalma.

Öldüğünde yüzün kehribar rengi değildi; tam karşıdaki suluboya resmindeki denizin sarısı renginde.

Oysa ben denizlerin mavi olduğunu düşünürdüm.

Resimlerini eşe dosta dağıttın ölmeden önce, yalnızca bir ikisi bana kaldı. Sanırım "Anlamaz, tad almaz nasılsa" diye düşündün. Şiirlerinin Necla'da olduğunu biliyorum. O ne anlar şiirden Ziya Bey? Hele aruzdan?.. O zaman biliyordum bunu; yine de sana söylemedim. Onuruma yediremedim. Necla nasıl gülmüştür onlara kimbilir. "Karısı güya edebiyatçıymış adamcağızın" diye alay etmiştir. "Düşünün, şiirlerini bile, hiç anlamadığım halde benimle paylaşıyor. Kadıncağıza yazık vallahi" demiştir.

Necla diye biri de geçti ufuklarımızdan. Senin için bir kuyruklu yıldızdı, benim için karabulut. Ufkumuz yoktu, ufuklarımız vardı efendim. Sen Selahattin Pınar şarkıları eşliğinde içerek gözlerini kurularken, ben uzakta bir yerdeki köşemde kitaplar okurdum. İnsanı anlamak için... Kendimi anlamak için okumadım sanırım. Yoksa ben bile kendimi insan gibi görmüyor muydum Ziya Bey? Eski bir okul arkadaşımın daha uzak olan diplomamı unutarak bazen rahmetli babanın eski kitaplarını gözden geçirirdim. Sen yalnızlığını, anlaşılmağını, eski dilin gizemli sözcükleriyle, terkipleriyle kendine, yalnızca kendine itiraf ederken, ben yeni çıkan kitapları da edininir, seni anlamaya çalışırdım. Anlayamadım. Sevmek anlamak ise, demek ki seni anlayamadım.

Uzak bir parlıtıydın önceleri, İstanbul'da öğrenciyken ara sıra Paris'i düşünürdüm. O yıllar Paris'teydin. Benim için o şehir sen demektir. Oysa yüzünü bile görmemişim. Paralı, soylu, üniversiteyi bitiremeye de kültürlü, yakışıklı uzak akraba. Senin oraya sıradan mirasyediliğine yaldızlı bir kılıf bulmak için gittiğini nereden bilirdim? İtiraf edeyim, en çok o yaldız kamaştırdı gözlerimi. Dulluğunu unuttum. İki bir buralardan kaçıp gitmelerini sorumluluğuna vermedim. Seni tanımadığım için, kocaman bir açlıkla sürekli kıvranan yüreğini göremedim. Kendimi

kandırdım.

"Riyakârdır" diye bitiyor ilk dize.

İki yüzlü olan ne ölüm, ne de hayaller. Doğrucudur ölüm. Hayaller, yalnızca kendi gerçeğini yaşayacak kadar gerçekçidir. İkiyüzlü olan bizdik. Sevmeden, birbirimize dayandık. Riyakâr olan belki de bendim. İlişkimizde nelerin aksadığını, bile bile sustum. Konuşsaydık yararı olur muydu; sanmıyorum. Kitaplara sığınmam, ev işlerine dalıp gidişim bundandı. Bir şeylerin yerine başka şeyleri koymak da ikiyüzlülüktü Ziya Bey...

Ziya... Işık demekti önceleri. Sonra Terkib-i Bentlerin ustası bir şairin adı. Babam çok severdi, onunla tartışırdık Ziya Paşa'nın beyitlerindeki anlamları. Oysa seninle, adasın olan bir şairi bile paylaşamadık şair ruhlu kocam. Gecikmiş bir jöntürk okluğunu unutup, hepimizi yok saydın. Senin için hiçbir değerim olmadı. Suskunluğuma erdem diyebilirdin, "kölelik" dedin. Evcimenliğimin adı "hizmetçilik" oldu. Sevgili anneciğin de bir kez "hizmetçi ruhlu kadın" diye bağırmıştı yüzüme, hiç bağışlamıyorum. Belki de haklıydınız. Yine de düşünüyorum. Niçin karşı çıkmadınız ürülü gömleklere, kolalı masa örtülerine, köpüklü kahvelere. Çin porselenlerinin inceden inceye temizlenmesine. İşlerim bittiğinde ter içinde kalırdım; elbette ter kokardım efendim.

Necla'ya giderken üstünü değiştirdin. O gün özel bir koku sürünüldün. Bilirdim. "Modası değil" ya da "tam modası" diye düşünmeden ipek gömleğini giyerdin. Zaten sen ipek gömlekten, mendilden hiç vazgeçmedin. Günlünç olabileceği zamanlar bile. Tutuculuk muydu, soyluluk mu? Sorularımın karşılıklarını ancak şimdi arıyorum. Soyluluğun birinci özelliği olmalı tutuculuk. Belki de bu yüzden boşanmadın benden. Tıpkı Kübra'yla evlenemeyi-

şin gibi.

Hep hissettin bu duyguyu Ziya Bey, dışa vurmadan hep yaşadım. Eğer bir gün olsun gözlerime dikkatle baksaydın, bunları görecektin. Yapmadın, kaçtın sürekli. Kendinden kaçışın gibi birşeydi benden kaçışın. Gözlerimde, çelişkilerinin girişik yazısını okumaktan korktun.

Seni çeken tek şey bakireliğim miydi yoksa?

Kübra duldu Ziya Bey. Parisli sevgililerinin de ilk erkeği olmadığını mutlaka biliyordun. Onlarla, karşılıklı birer çeşniydiniz. Belli ki bir kadının ilk erkeği olmak ayrıcalığını yaşamak istedin bende. Bilmem gönül borcu, bilmem akrabalık; birşeyler ayrılmamızı engelledi. Hem sonra ne diye boşayacaktın beni? Ağzı var, dili yok bir kadın işte. Kimi şeyleri sezse de susmayı bilir. Nereye gittin, nereden geliyorsun, saatin kaç olduğundan haberin var mı filan demez. Kadınlık görevini sessizce yapar. Pişirir, temizler; sen dilediğinde sessizce koynuna girer. Kendini lağım çukuru gibi hissetse de duygularını belli etmez. Kimliğin üstünde kafa yormaz. Kadınlığı üzerinde hiç durmadan, okuduklarını hayata geçirmeyi hiç düşünmeden, varlığını olup biten herşeyin dışında gören bir kadındır. Gizlice biriktirdiği nefreti bile kendine saklayan dul kadındır, Emine Hanım. Ben...

Ölümünde ağladım Ziya Bey. Birikmiş nefretim lif lif çözüldü. Senin için ağlamak, kendime, tükettiğim yıllara ağlamak gibi birşeydi. Avutulmak değil, yalnızca hafiflemek istiyordum. İyi yürekli dostlara ilk kez "Bırakın beni" diye bağırdım. Suskunlukla geçirilmiş yaşamın, yani bir çılgınlığın ünlemi idi "Bırakın Beni". İçinde acı da vardı, isyan da... Dahası aşınmış bir sevgi, boğulmuşluk...

Ünlemler çok anlamlıdır efendim.

"Ziya göçmüş zamanlardan unutulmuş rûzigârdır."

Göçmüş olan nedir Ziya Bey? Sen misin, yıllarım mı? Nasıl oldu da bu kadar yılıma damganı vurabildin öyleyse? Göçte zorlama vardır, zorunluluk vardır. Sen kendin pittin isteyerek bilerek. Ölümüne neden olacak içkiyi, sigarayı sen seçtin. Bir otobüsü, uçağı, treni seçer gibi. İnsan gitmek isterse bir yardımcı, araç bulur efendim. Birisi "Belki bir çocukları olsaydı" demiş. Bir çocuğun olduğunu bilmiyordu belki. Senin öznel tarihin, kilitli bir anı defteri olup kaldı. Günlüklerini buldum, okudum. O sayfalarda 'dün' yoktu Ziya Bey. Ne tuhaf 'bugün' de, yani ben de yoktum. Santral memuresi sevgilin vardı. Şiirlerini verdiği Necla. Onun seni üzen, öfkeliendiren, "artık ben yokum" dedirten tavırları vardı.

Senin için hiç olmadım, değil mi?

"Zamanlardan" diyor. "göçmüş"ten sonra gelen sözcük. Hani şu herşeyi unufak eden zamanlar... Bu sözcüğün çoğulu olmaz sanıyordum; varmış. Benim için önce-leri bir zaman vardı. Kesintisiz, upuzun... Sen zamanı da böldün beni bölercesine, kendini bölercesine... iki insan yıllarca öyle yaşadı da tek insan olmayı beceremedi, ne tuhaf. Şimdi güleceğim geliyor. Delicesine gülmek...

Seni bilmem ya ben çok bölündüm, çok çarpıldım. Çok çıkarıldım. Hiç toplanmadım. Çünkü hiç dağılmadım. Hep uzak, biraz ilgisiz (mi?), kararlı, suskun bir kadının toplanması gerekmezdi. O toplamakla yükümlüydü.

Zilzurna gelirdin. Ayakkabılarını özenle çıkarırdım. Rugan pabuçlarının ışıltısındaki kapkara bir aynada küçük görürdüm kendimi. İpek gömleğini çıkarırken, kumuk lekelerini temizlemenin de benim görevim olduğunu bilirdim. Üzerine Necla'nın parfümü sinmiş olurdu. Güzel, dişi bir kokuydu. Parisli olduğu kesin olan o kokunun

markasını merak bile etmedim. Benim sabun kokuma hiç benzemeyen... Yanlış bir sevdanın özeti gibi bir kokuydu işte. Kıskanacak yerde, için için gülerdim. Sevda belki de yanlışlıktı Ziya Bey. Doğru sevda olmazdı. Olursa benimkisi gibi olurdu. Kendini tüketirdi. Doğrular birbirini eskitiyor işte.

"Unutulmuş rûzigârlar" artık yaşıyor mu bilmem. Belki de ne rüzgarlar unutuldu, ne de yaşanmışlıklar. Ben unutuldum yalnızca. Yok sayılmak unutulmaktır. Senin kusurun değildi bu. Ben kendimi unutmuştum, beyciğim; senin unutmanı çok görmüyorum. Kadınlığımı unuttum, okullarımı, eski arkadaşlarımı, dahası ailemi, düşlerimi de unuttum; umutlarımı, beklentilerimi... Bunlar kendini unutmaktı.

Senin için mi?

Bunun yanıtını arıyorum Ziya Bey.

"Rûzigârdır," öyle mi? Demek "Ziya geçmiş zamanlardan unutulmuş rûzigârdır"?

Derin, kahverengi gözlerini üzerimde duyuyorum şimdi. Bana soruyorsun: "Fuzuli boşuna mı yaşadı?" diyorsun. O boşuna yaşamadı, ben boş yaşadım Ziya Bey. yazabilirdim, yazmadım. Başkaldırabilirdim, sesimi çıkarmadım. Konuşabilirdim, sustum. Direnebilirdim, geri çekildim.

Susmak bir direnme biçimiydi efendim, işte bunu anlamadın.

Benim rüzgârlarım şimdi esiyor.

"Ölüm erken bir akşamdır hayallerden riyakârdır."

"Ziya göçmüş zamanlardan unutulmuş rûzigârdır" beytiyle esti bu rüzgar. Şiirini didikledim, kendimi didik-

ler gibi. İşte şurada, antika çalışma masanın üzerinde. Onu okuyorum. Senden geriye bir ben kaldım bu evde, artık kimse yok. Belki ikimizi bir arada tutan şey, modası geçmiş iki insan oluşumuzdu.

Şimdi bahçedeki çiçekler de yok, kurudu hepsi. Sincapların öldü. Resimlerin başkalarının evinde. En garibi, artık aruzla şiirler yazılmıyor. Kadınlar da susmuyor. Benim yanışım susmaktı; seninki modası geçmiş şiirler yazmak.

Şu an gülüyorum. Neden mi?

Son beytin son sözcüğünde kalıbı bozmuşsun.

Rûzigârin başındaki şapka ölçüyü bozuyor efendim.

Son beytin son sözcüğünde kalıbı bozmuşsun. "Mefâilün'e" uyması için, rûzigârin farklı yazılması gerekiyordu.

U'nun başındaki şapka, ölçüyü bozuyor efendim.

TÜKENMEYEN

Duruşma salonu tıklım tıklımdı. Biz bile güçlkle yer bulabilmiştik. Oturum başlayana dek, annemi evde bırakmakla çok iyi ettiğimizi konuştuk. Babam:

- Mutlaka baygınlık geçirirdi annen, dedi.

Salon çok sıcaktı. Bizim avukat, soluk soluğa yetişti duruşmaya. Ter içindeydi. Yana doğru kaymış kravatını düzeltecek zamanı bile bulamadığı belliydi.

Herkes yerini aldı: Yargıç, savcı, ötekiler... İki jandarmanın arasında, sanık en son getirildi. Başını önünde, ellerini kavuşturmuş bekliyordu. "Boynumu da vursanız razıyım" diyen bir duruşu vardı sanki. Düşünceliydi, kaygılıydı. Esmer, tıknaz bir genç...

Fazla bakamadım yüzüne. İçim kaldırmadı. Öfkeme acıma duygusunun karışmasını, içimdeki demir yumrunun aşınıp törpülenmesini istemiyordum. Onu izlemekten vazgeçip gözlerimi dinleyiciler bölümüne çevirdim.

Epeyce tanış yüz vardı. Çoğu 'başağılığı' dileklerini kabul ettiğimiz, avutucu sözlerini acılı bir saygıyla dinlediğimiz kişiler. Şu eşarplısı, kardeşimin giyilerini bohçalayıp annemden gizli götüren Güllü Tezeydi. Evimizin eski emektarlarından. "Bunlar hanımın gözü önünde olursa, Selçuk her gün yeniden ölür" demişti. Onun arkasında

dimdik oturan kır saçlı, kırpık bıyıklı adam da babamın eski bir dostuydu. Hastane, tören, defin işlerini üstlenen Cihangir Amca. Canla başla koşturanlar, "ayıp olmasın" diye yardımcı olan dostlar, tanıdıklar...

Sonra onu ayırımsadım... Kırış kırış bir kasket vardı elinde. Sanığın kimlik saptaması sırasında, ister istemez ayağa fırlamasından anladım onun kim olduğunu. O anda kurdum benzerliği... Sanığın babasıydı. Kâzım Karabekir İlkokulu'nun başhademesi Hüseyin Efendi. Sanık oğlu, onun çeyrek yüzyıl önceki haline benziyordu.

Hüseyin Efendi sert bir adamdı. Sanırım, çoğu öğretmenler bile çekinirdi ondan. Öteki hademeye bir işimiz düştüğünde, Veli Amcaya giderdik. Yufka yürekliydi Veli Amca, kandırılması kolay bir adamdı. Gözlerim Veli Amca'yı aradı dinleyiciler arasında. Yoktu. Belki çoktan ölmüştü, belki de tanınmayacak denli değişmişti de çıkarıyordum onu. Hüseyin Efendiyi tanıdım ama. Sıranın en ucundaki süklüm püklüm ihtiyar.

Yalnızca yaşlanmanın değil, çok sarsıcı bir olay yaşamının çökkünlüğüydü omularındaki. Esmer yüzü, kurutulmuş bir kara erik gibi kırış kırıştı. Sayacı kalfası oğlunun usta olup onlara iyi günler göstereceğini beklerken, bir de mapushanelere taşınmanın acısını düşünüyordu belki de...

Yargıcın sorusunu ayırımsadım birden:

- Maktulü tanır mıydın?

Esmer, tıknaz genç tek sözcükle yanıtladı:

- Uzaktan...

Hüseyin Efendiye kaydı gözlerim yeniden. İyi tanırdı kardeşimi. O günlerin Selçuk'unu... Sarı ela gözlerini durmadan kırıştıran, nohut burnu kırmızı çillerle kaplı, kirpi saçlı acar oğlanı unutmuş olamaz. Kıç cebinde sü-

rekli taşıdığı sapanı ile tek kuş vurmayan kardeşim... Sapan, masum yaramazlıklarının bir simgesiymiş yalnızca, biliyorum. Olsa olsa kavgalı olduğu arkadaşlarının evlerine, onların camlarına nişan almıştır. Severdi cam kırmayı. Bir kez de sınıfın camını kırmıştı. Hüseyin Efendi nasıl da kovalamıştı onu... Kovaladığı çocukla yaşıt oğlunun da büyüyünce bir gün onu kovalayıp kısıtıracaklarını hiç düşünmüş müydü? Oğlunun yıllar sonra çektiği tetiğe hedef olan çocuğun o olduğunu şimdi biliyor muydu ki?

Adını kimlik saptaması sırasında öğrendiğim Eyüp, boğuk bir sesle olayı anlatıyordu. Onu dar bir sokakta nasıl yakaladığını... Tanıkların anlattıklarından farklı bir şey söylemedi. Uzun süre kovalamıştı düşmanını; Selçuk bir evin kapısını yumruklarken, o kapının eşliğinde devirmişti kardeşimin dal bedenini. Yargıcın:

- Silahı kimden almıştın? sorusunu epeyce zorlandıktan sonra yanıtladı. Ancak, öldürme nedenini doğru dürüst açıklayamadı.

- Anlaşıldı, dedi yargıç; görüş ayrılığı...

Yirmi beş yıllık bir yaşamın noktası, böylesine sıradan bir cümle olabiliyordu: Görüş ayrılığı...

Duruşma bir başka güne ertelendi. Salondan çıktık. Babam emekliliğinin ilk günlerinde çoğunlukla evde oluyordu. Nicedir bakımsız olan bahçeyle, eski evin hiç bitmeyen onarım işleriyle uğraşıyordu. Bir yandan yakınıp dururken, öte yandan da mutlu bir yorgunluk oluyordu yüzünde. Tek sıkıntısı onarım malzemelerinin günden güne pahalılaşmasıydı. Bir de Selçuk'un okul masrafları. Bankanın verdiği ikramiyelerin bir bölümünü kardeşime ayırdığım halde, artan fiyatlar karşısında dayanamıyorduk.

Annemin sürekli hastalığına başışıklık kazanmıştık.

Yine de, "Selçuk okulunu bitirirse" beklentisini büyütüyorduk işte. O acıyı tattıktan sonra, annem yatağına büsbütün gizlendi. Ben kendimi hepten işime verdim. Babam evlere, odalara sığmaz oldu.

Sorumu yineleyip, eve gidip gitmeyeceğini bir kez daha sordum babama.

- Sen istersen git. Ben biraz dolaşacağım, dedi.

Onu yalnız bırakmadım. Birlikte olmayı, onunla arkadaşlık kurmayı istedim birden. Nicedir birbirimizi ayrımsamıyor gibiydik. Aynı acının gölünde, ayrı yönlere doğru yüzüyorduk sanki.

- Ben de seninle geliyorum, dedim.

Babam fazla dayanacağına benzemiyordu. Kalbi tekleyip duruyordu. Dahası bir delilik yapabileceğinden bile kuşkulaniyorduk.

Anayola çıktık. İlkokuldayken piknik yaptığımız Meşelik yönüne doğru yürümeye başladık. Meşelik'in yalnızca adı kalmıştı. Çay da çoktan kurumuş, yatağı çoktan doldurulmuştu. Yine de yürüdük o yana doğru.

- Dayanamıyorum, dedi babam.

- Dayanmak zorundayız. Bir tek bizim başımıza gelmedi ki.

Garnizonun önünden geçerken de;

- Askerliğini bile yapmadan, diye mırıldandı, babam.

Aklımdan geçenleri söylemedim ona. Mutlaka yazık lanacak bir şey bulacaktık. Evlenmeden... Baba olmadan... Ya da işini kurmadan... Birden, sesi değişti:

- Nazmi Amcanların evi hangisiydi? dedi.

Sağdaki sıra sıra apartmanlara baktım, bulamadım.

- Görünürde yok. Belki de yıkılmıştır, dedim.

Babamın aklından geçenleri biliyordum. Buradan her geçişimizde o olayı anımsardık. Nazmi Amcanın kızı Sabiha'nın fallıklığı'ni... Bu tanımlama annemindi.

Yıllardır görmediğimiz uzak bir akrabaydı, Nazmi Amcalar. Buralarda bir yerlerde olması gereken evlerini satıp İstanbul'a göçmelerinin üzerinden epeyce zaman geçmişti. Kasabadan ayrılmadan önce, her yaz birkaç kez konuğumuz olurlardı. İlk annesiyle Sabiha gelirdi. Tam ikinci serinliği düşende. Akşam da babamla birlikte Nazmi amca...

Son gelişleri vedalaşmak içindi. Yıllarca içimize dert olan olayı o gün yaşamıştık:

Sabiha yaşıtımız sayılırdı. Annesi Nezihe Yenge, daha genç göstermesine karşın annemden birkaç yaş büyüktü. Onları başbaşa bırakıp, oturma odasının çıkmasında gön-lümüzce konuşur söyledik Sabiha'yla. Daha doğrusu Sabiha anlatırdı, ben dinlerdim. Selçuk araya yanımıza uğrar, sonra çeker giderdi. Kardeşim uzaklaşır gibi olunca, Sabiha hemen oğlanlardan söz açardı. Peşine düşenlerden, mektup yazanlardan... Kimine gönlü akmış olurdu, kiminden nefret ederdi. Hiçbirine ilgisiz değildi ama. Şaşırdım. Yine de dinlerdim onu.

'Hatıra Defteri' olayına dek, Selçuk'un ona hiç de ilgi duymadığını sanırdık. İlk defteri yazmamakta diremişti kardeşim. Sabiha fettan bir kadın tavrıyla "Ne olur, defterime sen de birşeyler yaz Selçuk" diye üstelleyince dayanamamış, delifışek yazısıyla birşeyler karalamıştı. Sabiha'nın, o sayfayı okuduktan sonra, "Terbiyesiz. Ben sana böyle mi yaz dedim?" diye yerinden fırlaması, bağıra bağıra ağlaması, defteri hemen annesine götürüşü dün gi-

bi aklımda. Meğer Selçuk, 'kendisine ayrılan sayfada' onun güzelliğinden sözetmiş. Dahası bu kadar şımarık olmasa, büyüyünce onunla evlenmeyi bile düşünceğini yazmış.

Nezihe Yenge bir yandan kınıyordu Selçuk'u, bir yandan da "çocukluk işte" diye, sözde anlayış gösteriyordu. Annem ezilip büzülüyordu. Akşam, babalara da iletilmişti durum. Babam hop oturup hop kalkıyordu: "Olamaz efendim, olamaz Nazmi Bey kardeşim... Benim oğlum ha!... Hem de akraba kızma."

Yıllar sonra, Sabina'nın şarkıcı olmak için evden kaçtığını duyduğumuzda, "Boşuna vurmuşum çocuğa" diye pişman olmuştu babam. Selçuk'un ilk ve son yediği tokattı o... Ölümüpd;'. sonra, babam pişmanlığını değişmez bir tümceyle özetlemeye başlamıştı. Meşelik'e varmadan bir süre soluklandığımız yerde de aynı sözü fısıldadı:

- Tokat vuran elim kınlaydı da...

Avutmaya kalkmadım. Yararı yoktu bunun.

- Nazmi Amca nasıldır ki şimdi? diyebildim.

Sabiha'nın afişlerdeki açık saçık resimlerini görünce felç olduğunu biliyorduk.

- Hayreder mi o dert adamcağıza, dedi babam. Derin bir off çekti.

Değişik bir Kerem'di sanki. Çektiği off'lar, bir türlü ateşe dönüşmüyor, onu bir köz gibi için için yakıyordu.

- Dönelim baba, dedim.

Karşıya geçip, gerisin geriye yürümeye koyulduk. Öğle sıcaklığı iyice bastırmadan eve ulaşalım istiyordum. Babam fazla sığağa, yorgunluğa gelemiyordu artık.

Kent merkezine yaklaşırken:

- Ben de Nazmi Bey gibi inme indirmekten korkuyorum, dedi.

- Eyüp'ün babası da çok kötüydü, dedim. Hüseyin Amcaya da hayretmez bu acı.

- Biz yaşlılar dururken...

Sonunu getiremedi. Birden iki büklüm oldu. Ellerini yüreğine bastırdı. Sımsıkı tuttum onu, kavradım olanca gücümle.

- Dayan baba, lütfen... diyebildim.

Az sonra çevremizde küçük bir kalabalık oluştu. Biri, taksinin hazır olduğunu söyledi. İki üç kişinin yardımıyla babamı taksiye bindirdik. Yanına oturdum. Yardımcı olanlardan gençten bir adam da şoförün yanına atladı hemen. Babamın soluğu biraz daha düzelir gibi oldu.

O an, Selçuk'un yokluğunu bir bıçak acısı gibi duydum. Sonra da onu, çok yakıcı bir biçimde özlediğimi ayırımsadım. Sürekli hasta anneme, "Dayan anacığım, ne kaldı şunun şurasında? İki yıl sonra, son derece yakışıklı bir doktorun olacak işte" diye takılmasını...

Geçen yıl, fakülte dördüncü sınıftayken, böyle kızgın bir yaz öğlesinde vurulmuştu. Daracık sokaklardan birinde. Uzun süre, bir evin kapısında çırpınmıştı yaralı bedeni. O sokağın insanları, yalnızca pencerelerinden, perde aralığından korkuyla izlemişlerdi olup biteni. Yürekli bir polise haber verinceye değin, kan kaybından oracıkta durmuştu sevgi dolu yüreğı. Hastaneye götürülen ölü bebeniydi...

Köşeyi döndük. Az ötede, onun ölüsünü aldığımız Devlet Hastanesi yükseliyordu duygusuz yüzüyle.

- Lütfen hastanenin önünde durun, dedim.

Başını salladı şoför.

- Bahçeye gireriz, diye fısıldadığını algıladım, içimden bir ağırlık kalkar gibi oldu. Yanındaki genç adam da arkaya dönüp:

- Tasalanmayın kardeş, elimizden geleni yaparız, dedi.

Yüzü aydınlıktı genç adamın, insana güven veren bir şeyler vardı bakışlarında. Gözlerimin dolduğunu duyum-sadım. Belki de yüreğimin kabarmasıydı. Ağlama isteğini bastırıp, teşekkür ettim ona.

Şoförle genç adam, sedye getirmek için ana yapıya doğru koşarlarken, biryandan babamın terlerini siliyor, öte yandan çok da sağır bir dünyada yaşamadığımızı düşünüyordum.

İçimdeki demir yumru şimdiden erimeye mi durmuştu ne?

Alamut
Çizgiliforum.com

İÇİNDEKİLER

Menekşe Sokağında Her Akşam.....	7
Cennetlik Bir Kadın Yazar.....	14
Gölkurusu.....	23
Bileti Yakanıamak.....	27
Hâlâ Kanayan.....	39
Leylak Yorgunu.....	49
Ağlama Yasağı.....	54
Tükenişin Ustaları.....	65
Ölüm Erken Bir Akşamdır.....	74
Tükenmeyen.....	86

Lütfiye Aydın Madımak Oteli'ndeki yangından geçmiş bir yazar. Öykülerinde canlandığı kadınlar da bir başka ateşin içinde acı çekiyorlar. Bir cehennemde, insanca yaşama savaşı veriyorlar.

Kadın-erkek ilişkilerini sağlıklı bir biçimde gerçekleştirmeye, ekmeği aslanın ağzından koparıp almaya, insan kardeşleri arasında hakettikleri yeri bulmaya, kendilerini kanıtlamaya çabalıyorlar.

"Ölüm Erken Bir Akşamdır" sevgi ve umut yüklü bir kadın destanı. Duygu ve düşünceyi anlatım ustalığıyla birleştiriyor. Günümüz öykücülüğüne önemli bir katkı.

ALAMUT

